

זוהר נשא תשפ"ו - תמלול

סיכום השיעור

סיכום פון שיעור ערב שבת פרשת נשא

די שאלה: צוויי פרשיות אין ארץ ישראל און חוץ לארץ

אין ארץ ישראל ליינט מען שוין בהעלותך, און מיר אין חוץ לארץ ליינען נאך נשא. דאס צעמישט מענטשן, און מיט רעכט — ווייל די פרשה פון דער וואך איז ממש א סארט צייט-באשטימונג, א דאטום: „היינט איז ערב שבת פרשת נשא". אויב אזוי, ווען אין ארץ ישראל איז שוין אן אנדערע פרשה, וועלכער טאג איז דען היינט באמת?

דער יסוד: צייט איז א רוחניות'דיגע מדרגה

מען קען אוודאי מאכן דעם ענין נידריג — זאגן אז עס איז סתם א טעכנישער סדר, מען דארף אנקומען מיט די פרשיות, עס איז א קבלה אז בחוקותי זאל זיין פאר שבועות, דערפאר קומט נשא אלעמאל נאך שבועות. אבער אמת'דיג ליגט דא א העכערע בחינה.

דער שורש פון צייט ליגט אין **עולם הבינה**. אין עולם החכמה נעמט גארנישט קיין צייט — דארט איז אלץ בבת אחת. נאר אין עולם הבינה, וואו נשמות דארפן לערנען, דארפן דורכגיין שלבים, דארט הייבט זיך אן צייט. דאס איז דער סוד פון **נ' שערי בינה** — לויט וויפיל בינה מען האט, אזוי ווייסט מען וואו מען האלט אין צייט. דאס איז דער סוד פון **שיטה אלפי שנין אלפי עלמין**, דער סוד השמיטות — א סדר פון תורה וואס באשטימט צייט.

די קשיא הידועה: ווען איז שבת באמת?

דאס איז די באוואוסטע קשיא פון דעם **רב"ז** און אנדערע אחרונים, געברענגט אין **שולחן ערוך הרב סימן א' און אין חב"ד ספרים**: אויב קדושת שבת איז א ריאלע קדושה וואס קומט אראפ אויף די וועלט — נישט סתם א סובייעקטיווע געפיל — וויאזוי קען זיין אז אין ארץ ישראל איז שוין שבת און ביי אונז איז נאך פרייטאג? אויף דער דעטיליין קען זיין ממש אז ביי איינעם איז זונטאג און ביים צווייטן איז שבת. ווען איז דען די **עכטע שבת**?

אויב שבת וואלט געווען נאר א דמיון, א סובייעקטיווע זאך, וואלט די קשיא זיך נישט אנגעהויבן. אבער אפילו דעמאלט — אפילו אויב מען זאגט עס איז סובייעקטיוו — דארף מען נאך אלץ רעדן דערפון ווי אן עכטע זאך, און דאס ווערט שווער.

דער תירוץ — ערשטע האלב: בעל התניא

דער **בעל התניא** זאגט: מען דארף עס **אפשיילן**. ווען מען זאגט אז די צייט איז הייליג, מיינט מען נישט די מינוט. **קדושת שבת** מיינט אמת'דיג א **מדרגה אין שכלות** — א לעוועל פון פארשטאנד וואס מען קומט דערצו.

דער מהלך: „שבעה ימים תאכל מצות", „שבע שבתות תמימות" — דאס מיינט **זיבן שלבים פון קושיות און תירוצים**. מען פרעגט א קשיא, מען ענטפערט, עס שטימט נאך נישט, מען גייט טיפער, נאכאמאל, ביז מען קומט צום **זיבעטן לעוועל** — דאס איז **שבת**. דאס איז וואס דער אריז"ל האט געמיינט ווען ער האט געלערנט יעדע סוגיא **זיבן פירושים על פי פשט און איין פירוש על פי סוד**. נישט ממש זיבן באזונדערע פירושים — נאר זיבן מאל טיפער גיין, ביז מען קומט צום סוד, וואס מיינט: **עס שטימט הונדערט פראצענט**, עס איז שוין נישט בדרך משל.

קדושת שבת איז אלזא דער **עולם השכל**, דער **עולם המושכל** — דער לעוועל פון פארשטאנד וואס מען דערגרייכט נאך זיבן שלבים. נאך זיבן מאל דערפון איז א **שמיטה**, און אזוי ווייטער. דאס איז **עיקר קדושת הזמן**.

ווען עס איז משתלשל למטה, ווען מען מאכט איין טאג אלס א **זכר** אדער א **התלבשות** אדער א **מרכבה** פון דעם אין גשמיות'דיגע צייט — דאס טוישט

זיך לויט מענטשן, לויט פלעצער, לויט זמנים. אין ארץ ישראל קומט עס אין צייט, אין אמעריקע אן אנדערע צייט.

דער תירוץ — צווייטע האלב: רמ"ק און כוזרי

דער **רמ"ק** לייגט דעם אקצענט אויף דער **צווייטער זייט**: שבת איז אמת'דיג **נאר אין ארץ ישראל**. דאס איז דער תירוץ פון דעם **כוזרי** וואס האט אנגעהויבן דעם גאנצן שמועס וועגן דער דעטיליין.

דער **רמ"ק** איז מסביר על פי קבלה: **די אמת'דיגע שבת איז אין ארץ ישראל**, און די גאנצע וועלט **יונקט מתמצית ארץ ישראל** — אזוי ווי מען גיט תרומה אדער בכורים פאר דעם כהן, פאר דעם בית המקדש, און די גאנצע וועלט נעמט נאר **שיריים**. אפילו אויב עס זענען דא פלעצער וואס האבן שבת פאר ארץ ישראל (מזרח), מיר אין אמעריקע זענען מערב צו ארץ ישראל — מיר באקומען שבת **נאך** ארץ ישראל.

דערפאר, ווען אין ארץ ישראל ליינט מען שוין בהעלותך און מיר ליינען נאך נשא — ארץ ישראל איז **אהעד**, נישט ביהינד. דאס איז ריכטיג אזוי, ווייל **דער ריכטיגער סדר הזמנים איז אין ארץ ישראל**.

דער חילוק צווישן חסידות און קבלה אין דעם ענין

אין **קבלה** (רמ"ק, מקובלים) לייגט מען מער דעם אקצענט אויף דער **צווייטער זייט** — דער פלאץ, ארץ ישראל, דער גילוי המקום. אין **חסידות** (בעל התניא) לייגט מען מער דעם אקצענט אויף דער **ערשטער זייט** — אז קדושת שבת איז א מושג עליון, א מדרגה אין שכלות, למעלה פון פלאץ און צייט. ביידע זייטן זענען אמת.

משל פון מאטעמאטיק: מושג מופשט און זיין התלבשות

א משל צו פארשטיין דעם ענין: **מאטעמאטיק**. ווען מען לערנט א קינד: „דריי עפלעך מיט פיר אראנדזשעס איז זיבן" — די **עפלעך זענען א משל**, דאס לערנען איז נישט וועגן עפלעך (עפלעך איז „הלכות עפלעך"), נאר וועגן **נאמבערס שבפעלעך**. דריי פלוס פיר גלייכט זיבן איז א **דבר מופשט בפני עצמו**.

צוויי נקודות:

1. **מען זוכט נישט די עפלעך** — מען זוכט דעם מושג מופשט וואס שטייט הינטער זיי.

2. **יעדע זאך אויף דער וועלט קען דינען אלס משל** — דריי עפלעך, דריי פאמפקינס, דריי האר אויפן קאפ — אלץ איז גלייך, ווייל דער **מושג מופשט שטייט למעלה פון אלע חילוקים**. דווקא ווייל ער איז למעלה פון די חילוקים, קען מען אים חל"ן אויף יעדע זאך באזונדער.

נישט אלע משלים זענען גלייך — וואס איז א „גוטע משל"?

פונדעסטוועגן זענען דא **בעסערע און שוואכערע משלים**. א גוטע משל איז אזא וואס האט **ווייניגער דיסטרעקשנס** — זי איז **מער קרוב אל ההפשטה**. ווען מען זאגט „דריי מענטשן", הייבט דער קינד אן טראכטן וועגן די מענטשן — דעם האב איך ליב, יענעם נישט — און ער פארגעסט פון דער מעטעמאטיק. אפילו עפלעך — א קינד קען אנהייבן טראכטן: איז עס א זיסע עפל אדער א ביטערע? דאס איז קיין שום חילוק לגבי דער מעטעמאטיק, אבער די **תכונות נוספות** פון דער עפל קענען צומישן דעם לערנער. דערפאר, ווען מען לערנט עדווענסד מעטעמאטיק, נוצט מען עקסעס און וויי"ס — סימבאלן וואס האבן ווייניגער עקסטרע פראפערטיס, א **קלארערע משל**.

דער יסוד: הגם דער נמשל קען זיך ממשיך זיין אין יעדע זאך, און דער נמשל איז בכלל נישט דומה למשל — פונדעסטוועגן **זענען דא בעסערע און שוואכערע משלים**.

אפגעשטופט — ווייל **עס נעמט אונז לענגער צו כאפן**, דער זמן התחתון איז נישט אזוי גוט צוגעפאסט צום זמן העליון אין חוץ לארץ.

צוריק צו דער פרשה: פרשת נשא אין חוץ לארץ

דערפאר איז עס ריכטיג צו זאגן אז עס איז **נישט קלאר ווי אמת'דיג** פרשת נשא ביי אונז. עס איז נאר **האלב וועגס** פרשת נשא — ווייל אין ארץ ישראל איז שוין פרשת בהעלותך, זיי האבן די ריכטיגע צייט. אבער מיר אין חוץ לארץ, וואס זענען **פארשפעטיגט**, נעמט אונז צייט צו כאפן אלעס — מיר האלטן נאך אין פרשת נשא.

דער זוהר אין פרשת נשא — אדרא רבא

דער אור יקר פון רמ"ק

עס ווערט ארויסגעברענגט א וויכטיגער **יסוד בשם דער רמ"ק** אין זיין ספר **אור יקר**, א מאמר וואס איז געדרוקט געווארן ערב יום טוב. דאס איז אויך דער נושא פון דער זוהר אין פרשת נשא.

וואס איז אדרא רבא?

דער זוהר אין פרשת נשא איז גאנץ לאנג, אבער רוב דערפון איז **נישט אמת'דיג וועגן דער פרשה** אליין. רוב איז דער חלק וואס הייסט **אדרא רבא** — וואו רבי שמעון בר יוחאי מיט זיינע תלמידים האבן זיך צוזאמגענומען צו מסביר זיין **געוויסע סודות התורה** וואס זיי האבן נישט געהאט די קוראזש, נישט די יכולת, נישט די מעגליכקייט, נישט די מוחין צו רעדן באופן כללי אין דער רעסט פון דער זוהר (חוץ פון אנדערע פשוט'ערע אדרות, ספר דצניעותא, וכדומה).

פארוואס שטייט אדרא רבא דווקא אין פרשת נשא?

אלע מפרשים פרעגן: וואס איז דער קאנעקשאן? מען קען מיינען אז עס באלאנגט נישט אין פרשת נשא, אז די מדפיסים האבן סתם אריינגעלייגט דעם זוהר לא על הסדר. **אבער דאס איז נישט ריכטיג**. מען זעט קלאר פון דער רעסט פון דער זוהר, פון דער סדר, אז עס איז **געשריבן געווארן לכתחילה** פאר דער פרשה. דער זוהר **קאנעקט עס בפירוש** מיט דער פרשה און דעם אנהייב פון דער פרשה.

פארוואס דווקא פרשת נשא — שבועות און מתן תורה

אייענע פון די פשוט'ע סיבות: פרשת נשא פאלט אלעמאל ארום שבועות, און עס האט צו טון מיט מתן תורה. רבי שמעון שטעלט צו דעם מעמד פון דער אדרא רבא צו מתן תורה — עס איז א צייט ווען מען כאפט סודות התורה, מעשה מרכבה, וואס מען לערנט שבועות.

די שאלה: פארוואס איז פרשת נשא אזוי „ליידיג“ פון תוכן?

פרשת נשא איז די לענגסטע פרשה, אבער עס שטייט אין איר לכאורה ווייניג תוכן. יא, עס זענען דא וויכטיגע פרשיות — סוטה, נזיר, ברכת כהנים — אבער דער רוב איז ציילן די לויים און כהנים, און שפעטער חנוכת הנשיאים וואס חזר'ט איבער די זעלבע זאך צוועלף מאל. עס איז לכאורה ווייניג סודות התורה. מען וואלט געמיינט אז אין דער וואך פון שבועות זאל זיין א גאר טיפע פרשה — כי תשא למשל, אדער בראשית, לך לך, וירא — אבער נישט נשא.

דער **חידושי הרי"ם** זאגט: עס זענען דא אזוי פיל מדרשים אויף פרשת נשא ווייל עס איז געווען א גרויסע חיות אין תורה פון שבועות, האבן זיי געזאגט אסאך חידושים. טאקע אינטערעסאנט — עס איז דא די מערסטע מדרש רבה אויף פרשת נשא, באריכות גדול, מיט אסאך רמזים. אבער אפילו דער שטימסטער פשט האט אויך אין זיך אן אמת — מען דארף פארשטיין די אמת'דיגע קאנעקשאן.

די נושא פון שערות — דער פתח צו דער אדרא רבא

דער זוהר ווייזט אז אין פרשת נשא זענען דא צוויי (אדער דריי) פרשיות וואס רעדן וועגן האר פון א מענטש, און דאס איז דער פתח צו דער אדרא רבא:

סוטה — האר פון טומאה

אפליקאציע אויף קדושה: שבת אין פארשידענע ערטער

קדושה איז אליין א משל. קדושת שבת איז א דבר עליון וואס האט בעצם נישט צו טון מיט צייט אין אונזער וועלט. אבער עס זענען דא פלעצער וואו **די משל שטימט בעסער** — וואו דער דבר עליון איז זיך מלביש מער ריכטיג.

ביישפיל: דער עקסטרעמער צפון. דארט גייט די זון נישט אונטער א גאנצן זומער, און נישט אויף א גאנצן ווינטער. שקיעת החמה מיט הנץ החמה ארבעטן דארט נישט. די פוסקים דיסקוטירן וואס מען טוט דארט מיט שבת. קען מען זאגן אז דארט איז נישטא קיין שבת? דאס וואלט געווען פאלש — ווייל שבת איז א דבר עליון, און אומעטום וואו מענטשן לעבן איז גוט פאר זיי צו ארבעטן זעקס טעג און רוען דעם זיבעטן, צו געדענקען געטליכקייט, ישוב הדעת — אלע מעלות פון שבת זענען דא אויך דארט. **אבער** — יענע פלאץ איז ווייניגער מתאים, ווייניגער צוגעפאסט. די צייט-סטרוקטור איז דארט נישט גוט ארויסגעברענגט. די תורה איז נישט געגעבן געווארן פאר אזא פלאץ — זי איז געגעבן געווארן פאר א פלאץ מיט א נארמאלן טאג און א נארמאלע נאכט, וואו **די משל שטימט בעסער**.

ארץ ישראל אלס די בעסטע משל — דער רמ"ק, דער כוזרי

אויף דעם זעלבן וועג: אין ארץ ישראל שטימט שבת בעסער. דער **כוזרי** זאגט: דארט האט זיך אנגעהויבן דער סייקל פון דער זון. אין אן אנדער פלאץ קען מען אויך זאגן „דא הייבט זיך אן“ — פון ווען מיר זענען אנגעקומען הייבט מען אן ציילן. אבער אין ארץ ישראל האט עס זיך **טאקע** אנגעהויבן — ס'איז א **בעסערע משל**, מער קלאר.

דער רמ"ק גייט נאך טיפער, מער רוחניות'דיג, מער קבלה'דיג: אין ארץ ישראל איז די גאנצע מציאות אויסגעשטעלט אז עס זאל זיין **השראת השכינה**, א בית המקדש — די ריעליטי התחתון דארט איז בעסער צוגעפאסט אז די טעג זאלן זיך מתלבש זיין אין דברים עליונים.

צוועצלעכע ביישפילן: מועדים און סיוזאנס

(דערמאנט בשם **ר' מאטיס זילבער**): חג הקציר, חג האסיף, חודש האביב — דער סדר פון די מועדים דרייט זיך ארום סיוזאנס. אבער דאס שטימט נאר אין ארץ ישראל (אדער באופן כללי אין דער נארדערן העמיספער). אין **סאוט אמעריקע** איז פארקערט — פסח איז ביים סוף זומער, סוכות ביים אנהייב זומער. די סיוזאנס שטימען נישט. אפילו אמעריקע האט נישט דעם זעלבן קליימעט ווי ארץ ישראל. **דער סדר העליון פון מועדים און שבתות איז געמאכט פאר ארץ ישראל, נישט פאר אונז**.

דאס מיינט נישט אז די תורה איז נישט פאדעל אין חוץ לארץ

דער **בעל שם טוב** זאגט: די תורה איז איבעראל — ווייל די קדושה איז אמת'דיג מתפשט. אבער דאס מיינט נישט אז עס זענען נישטא פלעצער וואו **די משל פאסט בעסער**. אין ארץ ישראל פאסט עס בעסער אריין, און דערפאר שטימט עס דארט בעסער.

יום טוב שני של גלויות — דער טיפערער טעם

אין גמרא שטייט דער פשוט'ער טעם: מען האט נישט געוואוסט ווען איז ראש חודש, האט מען געהאט א ספק. אבער **ר' יעקב עמדין, דער התם סופר**, און אנדערע האבן געזאגט: דאס קען נישט זיין דער גאנצער טעם, ס'איז א שוואכער טעם, ס'מוז זיין א טיפערע ענין. דער **רמח"ל**, וואלאזשין און אנדערע האבן מסביר געווען:

דער טיפערער ענין **איז זיך מתלבש** אין דעם פשוט'ערן טעם. ווען עס שטייט אויף דער זייגער אין אמעריקע ט"ו ניסן — איז עס א **שוואכערער ט"ו ניסן**. אפילו ווען דו ווייסט קלאר אז דאס איז דער זעלבער ט"ו ניסן ווי אין ארץ ישראל — איז עס **נישט עכט ט"ו ניסן**. ט"ו ניסן איז א הסכמה, א קלארקייט, א גדר, א החלטה וואס בית דין האט געמאכט. די החלטה איז **נישט חל אזוי גוט** אין חוץ לארץ. די צייט פון חוץ לארץ **כאפט נישט אזוי גוט** דעם ט"ו ניסן — **עס נעמט צוויי טעג צו כאפן**. ערשט נאך צוויי טעג האט מען געכאפט אז עס איז געווען יום טוב. דערפאר ווערט די פרשה

דער רמ"ק (אין זיין פרדס, אין אפאר שטיקלעך) איז מסביר אז עס זענען אמת'דיג צוויי לעוועלס פון סודות התורה:

לעוועל 1 — רזי דאורייתא (עומק הפשט)

מען נעמט די מצוות און מעשיות פון דער תורה און מען איז עס מסביר אויף א העכערן לעוועל. למשל: אברהם אבינו איז א בחינה פון מידת החסד — נישט בלויז א פסיכאלאגיע, נאר א התלבשות פון מידת החסד העליון. אדער: מען לערנט דעם סוד פון לקט שכחה ופאה — וואספארא סטרוקטור עס איז דא בעולמות העליונים, וואס איז דער אמת'דיגער מובן דערפון. ווער עס געבט לקט שכחה ופאה מיט דער כוונה, מאכט אן אמת'דיגן תיקון אין די שמים.

דאס איז אלץ נאך אין דעם ראם פון **משל** — מען רעדט נאך פון דער משל וואס ברענגט אריין צום נמשל. דער רמ"ק זאגט: **רוב זוהר טוט דאס בעיקר** — עס נעמט די מעשיות, די אבות, די מצוות, און ווייזט דעם העכערן אספעקט.

לעוועל 2 — סתרי תורה / כתרי תורה

דאס איז א גאנץ אנדערע מדרגה. דער עיקר פון סתרי תורה איז: **די תורה איז נישט געקומען בלויז צו מאכן דאס לעבן אויף דער וועלט בעסער**. אויף דעם ערשטן לעוועל — יא, די תורה איז אויך געקומען דאס צו טון, דאס איז דער פשט, דאס איז וואס דער רמב"ם רופט „אפילו חז"ל מזכירים צפ"ן". אבער די תורה איז אויך געקומען צו געבן א מענטש חיי עולם הבא, צו זאגן דעם אמת — „אמת ה' לעולם". סתרי תורה איז ווען מען הערט אויף צו לערנען די תורה אלס א פירוש אויף עולם הזה, און מען הייבט אן צו לערנען עס אלס דעם **אמת בפני עצמו**.

אלע פירושים וואס מען זאגט אויף תורה — אפילו די טיפסטע סודות וואס פארבינדן אברהם מיט חסד עליון, שרה מיט שכינה — דאס אלץ איז נאך אלץ א **נידריגע מדרגה** פון סתרי תורה. פארוואס? ווייל מען האלט נאך אלץ ביי **מפרש זיין די תורה אלס א פירוש פאר עולם הזה** — מען רעדט נאך אלץ פון אברהם ושרה התחתונים, בלויז מיט א דריינג און זיי רעפרעזענטירן ספירות. אזוי לאנג ווי מען רעדט נאך פון זיי, האלט מען נאך ביי א **לבוש**, ביי א **משל**. יא, עס איז א בעסערע משל ווי א מעשה פון א גוי ערגעץ — אבער עס איז נאך אלץ נישט **אמת'דיגע סתרי תורה**.

דער משל פון „ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום"

דער רמ"ק ברענגט דעם דוגמא פון דער אדרא אליין: דער פסוק „ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך לבני ישראל" — בלע בן בעור, וכו'. אויף פשט מיינט עס פשוט אז עס זענען געווען מלכים אין אדום. דער רמב"ן האט א הסבר פארוואס מען דארף דאס וויסן. אבער דער זוהר פרעגט: האט די תורה נישט וואס בעסערס צו טון ווי דערצילן מעשיות פון בלע?

דער עיקר: אין **אש שחורה על גבי אש לבנה** — אין דער תורה ווי זי איז באמת געשריבן געווארן — **שטייט גארנישט וועגן מיסטער בלע בן בעור**. נישט איין ווארט. דאס וואס היינטיגע מפרשים טרייען צו טון — זאגן אז בלעם איז טאקע געווען א שלעכטער מענטש, און דערפאר איז ער „בבחינת" שבירת הכלים — דאס איז נאך אלץ בלויז **רזין דאורייתא**, נישט כתרי תורה. זיי האבן נישט אמת'דיג קיין השגה אין דער העכערער מדרגה.

וואס מיינט כתרי תורה באמת

כתרי תורה מיינט: די תורה רעדט **בכלל נישט פון קיין בלעמ'ס**. זי רעדט פון **דברים שלפני השם**, פון **דברים עליונים**, פון **דברים אמתיים** וואס האבן נישט קיין ווערטער אין אונזער שפראך. אפילו „עשר ספירות החסד פון אצילות" איז נאך א ווארט וואס מען זאגט **על פי משל**. די אמת'דיגע אינהאלט איז נאך העכער פון דעם.

דער באגריף „כתרי תורה" קומט פון רבי עקיבא'ס **קוצים שקשורים לאותיות** — „קווצותיו" — דאס איז בחינת **שערות של התורה**. ווי ביי א מענטש: מען רעדט פון זיין פנים, זיין גוף — און דערנאך רעדט מען פון זיין האר. די האר זאגט עפעס, אבער עס איז נישט דער מענטש אליין. אזוי אויך:

„ופרע את ראש האשה" — מען דעקט אויף דעם האר פון דער סוטה. דאס ווייזט אז עס איז דא א סארט האר — האר פון דער בחינת נקבה — וואס באלאנגט צו זיין באהאלטן. „שער באשה ערוה" — עס איז א בזיון פאר בנות ישראל אז מען דעקט אויף זייער האר. דאס איז א חלק פון דער עונש אדער בדיקה פון דער סוטה.

נזיר — האר פון קדושה

„הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין" — דער נזיר טרינקט נישט קיין וויין, אבער ער לאזט אויך וואקסן זיין האר: „גדל פרע שער ראשו". דאס איז ממש א דיאלעקטיק, א סתירה: ביי א סוטה (פרוי) איז אויפגעדעקטע האר א טומאה, א בזיון. אבער ביי א נזיר — וואס איז „נזיר להזיר לה", מקודש פאר דעם אייבערשטן, אזוי ווי א וואלענטערי כהן — איז לאנגע האר דווקא א קדושה. (א כהן אליין טאר נישט האבן לאנגע האר ווי א נזיר, אבער דער נזיר האט עס.)

מען זעט אלזא: עס איז דא **האר פון קדושה**, און **האר וואס איז פארקערט**. א מאן האט צוויי סארטן האר: האר פון קאפ און האר פון בארד. פרויען האבן נישט קיין בארד. א מאן האט „הדרת פנים זקן" — די בארד, און האר אויפן קאפ, וואס דער נזיר שניידט נישט.

פון פרשת נשא צו מעשה מרכבה — די שערות למעלה

ווען מען לערנט מעשה מרכבה — אין יחזקאל שטייט נישט וועגן האר, אבער אין דניאל, וואו ער זעט דעם עתיק יומין אויף א כסא של אש, שטייט: „ושער רישיה כעמר נקי" — זיין האר פון זיין קאפ איז ווי ווייסע צמר, שיינע ווייסע האר. דער זוהר שטעלט זיך פאר אז עס רעדט זיך אויך פון דער בארד, הגם עס שטייט נישט בפירוש.

אויך אין שיר השירים זענען דא תיאורים: „קווצותיו תלתלים שחורות כעורב" — א יונגעראמן מיט שווארצע פאות, שווארצע האר, „כגיבור מלחמה". „לחיו כערוגת הבושם מגדלות מרקחים" — אביסל האר אויף זיינע באקן. אבער בעיקר רעדט שיר השירים נישט וועגן א בארד, ווייל עס רעדט פון א יונגעראמן.

דער זוהר האט געטראכט אז אלע דאזיגע זאכן זענען קאנעקטעד — די שערות אין פרשת נשא, די שערות אין דניאל, די שערות אין שיר השירים — און דא האט ער געטראפן א פתח צו רעדן פון דער **אדרא רבא**, וואס א גרויסער חלק דערפון איז די סודות פון דער בארד — דאס הייסט **די י"ג מדות הרחמים**, וואס דער זוהר איז מפרש אויף דער סדר פון דער בארד.

דער שטיקל זוהר וואס קאנעקט פרשת נשא מיט דער אדרא רבא

תני ר' שמעון: „אילמלא ידעו בני נשא מה קאמרי בהאי שעתא" — אויב מענטשן וואלטן געוואוסט וואס מען זאגט אין דער שעה ווען מען רעדט וועגן די האר — „יתבררו להו רזין סודות דאורייתא" — וואלטן זיי געוואוסט די סודות דערפון — „כמו דיתבררו רזי דרזין" — אזוי ווי עס שטייט אין דעם ספר „רזי דרזין" (געברענגט אין פרשת יתרו), וואו עס שטייט אז מען קען זען אויף א מענטש, אויף זיין האר, אויף זיין צורת הפרצוף, בחינות עליונות — „ישתמודעון למראיהון בחכמה שלים" — וואלטן זיי געוואוסט את בוראם, וואלטן זיי געוואוסט דעם אייבערשטן אויף פי סודם, מיט חכמה עליונה.

צוויי לעוועלס פון סודות התורה: רזי דאורייתא און סתרי תורה

נאכדעם שטייט אין זוהר: „עד כאן רזי דאורייתא" — ביז דא איז סודות התורה. „מכאן ולהלאה — סתרי תורה" (אדער „כתרי תורה" לויט אן אנדערע גירסא). ער ברענגט א פסוק: „סחרה ואתננה קדש לה'" — די סתרי תורה איז אינגאנצן קודש, א העכערע לעוועל.

לכאורה איז „רזי דאורייתא" און „סתרי תורה" די זעלבע זאך — איינס אויף ארמיש, איינס אויף לשון הקודש. עס קלינגט ווי: „ביז דא איז געווען שבת, פון דא און ווייטער איז דער זיבעטער טאג." וואס איז דער חילוק?

דער רמ"ק'ס הסבר: צוויי מדרגות

מיינט **לכתחילה** יענע העכערע זאך. דאס איז דער רמב"ם'ס יסוד אין זיין הקדמה: מען קען ליינען די גאנצע תורה מיט **אנדערע צירופים**, און דעמאלטס פארשטייט מען בכלל אנדערע ווערטער.

צוריק צום אנהייב: פרשת נשא, חוץ לארץ, און דער מסר

דא קומט אלץ צוזאמען: ווען עס איז דא א פרשה ווי נשא וואס איז שווער צו לערנען אויף פשוט פשט, אדער ווען עס שטימט נישט אזוי גוט — ווען מען איז אין חוץ לארץ און מען איז אין דעם „ראנג פלאץ“ — דעמאלטס מוז מען לערנען אויף דער העכערער וועג. דורך דעם וואס מען איז **סטאק** לגבי די נידריגע מדרגות, קומט מען צו א **העכערע מדרגה**. דאס וואס שטייט „בלע“ באקומט א גאנצע אנדערע פשט — דער אמת'דיגער פשט. עס ווערט דער טייטש פון **תורה דלעילא** — „היא בטלה ואינה עושה פירות“ — די תורה העליונה, נישט די תורה וואס רעדט פון בלע בן בעור, נאר **די תורה וואס רעדט פון עולם האצילות**. דאס איז די תורה וואס מען דארף לערנען פאר א פרייליכן שבת.

די כתרם זענען **למעלה מן התורה**, קאנעקטעד מיט תורה אבער העכער פון איר.

דער חילוק צווישן „אמת“ אין עולם הזה און אמת'דיגע אמת

דער שליסל-פונקט: אזוי לאנג ווי ביי דיר „אמת“ מיינט זאכן וואס מען קען זען **בעולם הזה** — דאס הייסט, די צירופי התורה וואס אונז קענען זען — וועט דיר אויסקומען אז דער פשט פון בלע בן בעור איז דער שטארקסטער, און דער סוד איז דער שוואכסטער, ווייל ער איז נישט קאנעקטעד צום פשט. אבער איינער וואס פארשטייט אז **אמת מיינט זאכן וואס מען דארף נישט קענען זען בעולם הזה** — מען קען זיי פארשטיין, מען קען זיי גלייבן, אבער נישט זען — דער הייבט ערשט אן לערנען **תורה על פי אמת**, דאס הייסט **כתר התורה**.

אין הימל ליינט מען אנדערש

אין הימל, ווען מען זאגט „ויבא אל אדום בלעם בן בעור“, **טראכט מען בכלל נישט אז עס איז דא א פשט** אז עס איז געווען א מענטש בלעם. עס

תמלול מלא

עולם הבינה פאר די נשמות נעמט צייט צו לערנען. וועגן דעם איז דא צייט וגשמיות, איז דאך זיכער אז ס'מאכט א גרויסע נפקא מינה.

צוויי לעוועלס פון צייט: רוחניות און גשמיות

נאר וואס, מ'דארף פארשטיין, ווי באזוי מ'דארף נאר פארשטיין אז ס'איז דא צוויי לעוועלס קען מען זאגן. דאס הייסט, קודם כל, מ'פארשטייט פשוט, אה, ס'איז דא אזא צייט וואס הייסט פרשת נשא, ס'איז דא אזא צייט. אבער די צייט מיינט נישט די טאג אין די וואך, די טאג אין די חודש, די טאג אין די יאר, דאס הייסט די גשמיות'דיגע צייט. ס'מיינט די רוחניות'דיגע צייט.

די קשיא הידועה: ווען איז שבת באמת?

ס'קען זיין, וועגן דעם איז דא א קשיא, יא, דאס איז די תירוץ אויף די קשיא הידועה, יא, וואס ווערט געברענגט אין שולחן ערוך הרב אין סימן א' און אין אפאר פלעצער אין חב"ד ספרים, מיר האבן געלערנט אמאל באריכות וועגן דעם.

ס'איז דא א קשיא הידועה פון די רדב"ז און אנדערע אחרונים וואס האבן געפרעגט א קשיא, אזויפיל דו רעדסט פון קדושת שבת, קדושת הזמן, קדושת יום טוב, וויאזוי קען זיין אז אין אנדערע פלעצער איז אן אנדערע טאג שבת? אפילו אויף די דעטליין קען זיין ממש אז ביי מיר איז זונטאג און ביי דיר איז שבת.

אבער אפילו מער פון דעם, איז דאך די וועלט איז דאך א גרויסע וועלט, די וועלט איז דאך רינדעכטיג, און ס'קען זיין אז אין א צייט וואס אין ארץ ישראל איז שבת יעצט, ס'איז שוין שבת, אדער יא, ס'איז שוין שבת אין ארץ ישראל, און ביי אונז איז נאך פרייטאג. וויאזוי גייען די צוויי זאכן? דאס הייסט, ס'קומט דאך אראפ שבת א קדושה אויף די וועלט. ס'איז נישט קיין פעיק זאך.

פארוואס די קשיא הייבט זיך אן

אויב ס'וואלט געווען סתם א דמיון אין אונזער קאפ, איז דאך די קשיא הייבט זיך נישט אן. ס'איז נאר א דמיון, ס'איז סובדזשעקטיוו, מ'קען אפילו מסביר זיין. דעמאלט הייבט זיך שוין אן די קשיא, אזוי ווי מיר האבן געלערנט דעמאלט באריכות. אז אפילו דעמאלט איז דאס אפילו אין אונזער קאפ, אפילו ס'איז א דמיון, אפילו ס'איז נאר סובדזשעקטיוו, נאך אלץ דארף מען רעדן וועגן דעם ווי אן עכטע זאך.

ס'ווערט שווער, ווערן מענטשן צעמישט. סאו, איך קאל מיין ברודער אין ארץ ישראל, און באמת איז פאר שבת, סאו איך בין מחלל שבת. ניין, מ'פארשטייט אז איך קען אים נישט קאלן, איך גיי אים נישט אויפהייבן. סאו, וואס איז שבת? סאו, איז דאס ערב שבת? סאו, איז דאס זונטאג? וואס איז די מוצאי שבת? ס'איז דא א שטיקל בעיה.

קדושת הזמן: די רוחניות'דיגע מהות פון שבת און פרשת השבוע

הקדמה: די שאלה פון צוויי פרשיות אין ארץ ישראל און חוץ לארץ

טייערע ברידער, היינט איז ערב שבת פרשת נשא, און אין ארץ ישראל ליינט מען שוין בהעלותך. אבער אונז זענען דא אידן וואס אונז ליינען די פרשה לויט ווי אונזער סדר.

מענטשן ווערן צעמישט, ווייל מענטשן מיינען — און זיי זענען גערעכט, נישט נאר אז זיי מיינען — אז די וואך ווערט לויט וועלכע פרשה ס'איז, אזוי ווי די צייט. יא, אזוי ווי היינט איז אזויפיל און אזויפיל אין חודש סיון, און ס'איז יום ערב שבת פרשת נשא. איז אויב ס'שטייט אין ארץ ישראל אן אנדערע פרשת השבוע, סאו וועלכע טאג איז היינט? איך ווייס בכלל נישט וואו איך בין.

דער יסוד: צייט איז א רוחניות'דיגע מדרגה

אבער ווייל אריגינעל איז דא א טאג, און אין דעם שבת איז דא א שבת, איז דא א וואך, און אין דעם שבת, אין די וואך ליינט מען די פרשה. סאו דאס אז אונז ציילן די צייט לויט די פרשה איז אמת. אבער פון דעם וואס מ'ווערט צעמישט פון דעם, מוז מען פארשטיין אז ס'איז דא א העכערע בחינה, נישט נידריגער.

אויב מ'ויל עס מאכן נידריגער איז גרינג, זאגן: וואס הייסט? מ'דארף ליינען די פרשה יעדע יאר, מ'דארף אנקומען, ס'איז נישט קיין חילוק, און נישט אז ס'איז א זאך אז די וואך איז די פרשה. איך האב נישט קיין טעם. די גאנצע ריזען פארוואס נשא איז אלעמאל נאך שבועות איז ווייל ס'מוז אזוי זיין, ס'איז א קבלה, ס'האט צוטון מיט דעם וואס אונז ווילן ליינען בחוקותי פאר שבועות אפיציעל.

אבער ס'איז זיכער אז ס'איז אויך נישט בחינות אז נשא איז אלעמאל נאך שבועות. סאו אין ארץ ישראל איז שוין געווען אסרו חג שבועות, און ביי אונז איז שוין דא א גאנצע וואך אינצווישן, אבער זעט מען אז ס'איז יא בכונה, ס'איז דא אזא זאך, זיכער איז יא דא אזא זאך ווי די אמת'דיגע צייט, די אמת'דיגע צייט וואס דאס איז די פרשה פון די וואך.

דער שורש פון צייט: עולם הבינה און נ' שערי בינה

ס'איז געוואלדיג אין די תורה, און יעדער איינער פארשטייט דאס לויט וואס אונז האבן געלערנט ביי די נושא פון שיטה אלפי שנים אלפי עלמין, די סוד השמיטות, אז דאס איז א סדר פון די תורה, די נ' שערי בינה, און לויט וויפיל בינה ס'איז, אזויפיל צייט ווייסט מען אז ס'איז.

צייט אליינס איז דאך נאר, די שורש פון צייט איז דאס וואס ס'נעמט צייט צו לערנען פאר אונז אין עולם הבינה, יא, נישט אין עולם החכמה, נאר אין

ער זאגט, די רמ"ק איז מסביר אין זיין שפראך על פי קבלה, די אמת'דיגע שבת איז אין ארץ ישראל. אזוי זאגט ער, ס'איז דא א פלאץ וואס דארט איז אמת'דיג שבת, און די גאנצע וועלט, מכל שכן אזא לשון, איז יונק מתמצית ארץ ישראל.

אזוי ווי איינער וואס ער באקומט די עיקר, אזוי ווי למשל א רבי, אזוי ווי דאס איז די סוד וואס מ'געבט תרומה פאר א כהן וכדומה, אדער בכורים פאר די כהן, פאר די בית המקדש, כביכול די בית המקדש, די כהן, די קדושה, דאס באקומט די גאנצע, און די גאנצע וועלט נעמט נאר שיריים.

ס'איז די אמת'דיגע פלאץ פון שבת איז אין ארץ ישראל, און אפילו ס'איז דא פלעצער וואס האבן שוין שבת פאר ארץ ישראל, שוין ביז מ'וועט עס מיושב זיין טעכניקלי, אבער אונז האבן נישט די פראבלעם, אונז זענען מערב צו ארץ ישראל, אונז באקומען טאקע שבת נאך ארץ ישראל.

פארוואס ארץ ישראל איז אהעד אין די פרשיות

סא די תירוצ אויף די קשיא פארוואס איז שבת אין ארץ ישראל פאר אונז, אדער פארוואס האבן זיי שוין געליינט פרשת נשא פאר אונז, ווי אלעמאל ווען ס'איז דא א חילוקי פרשיות איז ארץ ישראל אהעד, נישט ביהינד, איז די תירוצ איז אז דאס איז אמת, ווייל די ריכטיגע זמן פון שבת, פון די סדר הזמנים, איז אין ארץ ישראל.

דארט האט מען, די כוזרי זאגט דארט האט מען באשאפן די וועלט, מ'וועט ליינען זיך דארט אן, אבער ער מיינט נישט נאר דאס, נאר אזוי ווי די רמ"ק איז מסביר, און דאס דארף מען אביסל בעסער מסביר זיין.

די שיטה פון דעם רמ"ק: גם בהשתלשלות איז דא חילוקים

הייסט הגם אז אוודאי, יעדער איינער איז מודה, די רמ"ק איז נישט מחולק, אז די עיקר קדושת הזמנים איז די מושג העליון, מ'קען עס רופן די ספירות, מ'קען עס רופן די סדר הבינה וואס מיר האבן געלערנט.

אבער ס'איז אויך דא א חלות, ס'איז אויך דא א השתלשלות, ס'איז אויך דא א ירידה פון די זמנים ביי אונז. ווייל ווען איך מאך שבת די זיבעטע טאג פון מיין סדר היום, פון מיין מהלך וואך, דא אין לעיקוואוד, דא אין האוול, דא אין אמעריקע, איז חל א קדושת שבת, נישט נאר די טעארעטישע קדושת שבת, די איידיעס, ס'איז חל אויף די זמן. יעצט איך פיר זיך אין די זמן הייליג, איך טו מיין בעקישע, מיין שטריימל, איך גיי אין מקוה, ס'ווערט שבת, יא?

חילוקים אין ווי שבת ווערט חל: בעסערע און שוואכערע וועגן

יעצט אין דעם איז אויך דא חילוקים, מ'דארף מען וויסן. מ'דארף וויסן די יסוד, יסוד הקבלה, אין דעם איז אויך דא חילוקים. אין דעם וואס ביי מיר איז דא שבת, איז דא א בעסערע וועג און א ערגערע וועג, אדער א שטערקערע וועג און א שוואכערע וועג, וויאזוי ס'קען ווערן דא שבת.

דאס הייסט, ס'איז דא פלעצער, די בחינה פון גילוי המקום, אדער די בחינה פון דעם פלאץ, ס'איז דא מענטשן, ס'איז דא זמנים אין די היסטאריע וכדומה, וואס זיי קענען בעסער אראפברענגען די קדושת שבת, די מושגים עליונים, אזוי ווי זיי זענען.

משל פון מאטעמאטיק: מושג מופשט און זיין התלבשות

למשל, לאמיר טראכטן פון א סארט משל מיט א נמשל, למשל, יא? למשל, יעדע זאך קען זיין א משל כמעט פאר יעדע זאך. דאס הייסט, אויב מ'פארשטייט די סטרוקטור, די בעסיק סטרוקטור פון יעדע זאך, יעדע זאך האט למשל דריי זייטן, יא?

לאמיר זאגן איינער רעדט מאטעמאטיק, ס'איז א גרינגע משל פאר אזעלכע זאכן. יעדע זאך האט דריי דימענשאנס, יעדע דבר גשמי האט דריי דימענשאנס, ס'האט א הויכקייט, א ברייטקייט, מיט א טיפיקייט, אורך רוחב גובה, א width און א height און א depth. און ממילא קען מען מעסטן יעדע זאך לויט די חוקים, לויט די כללים פון גיאמעטריע, פון מאטעמאטיק, קען מען מעסטן יעדע זאך.

נאמבערס און משלים

דער תירוצ – ערשטע האלב: דער בעל התניא – אפשיילן די לעוועלס

און די תירוצ, זאגט די אלטע רבי, זאגט די בעל התניא אפאר מאל, און דער רמ"ק ברענגט עס פון רמ"ק, ער זאגט נישט ממש די תירוצ, מ'וועט אנקומען צו אים, ער וועט אונז העלפן מיט דעם. דאס איז א הקדמה פאר וואס איך וויל לערנען אין די פרשה.

אבער די בעל התניא זאגט א תירוצ אויף דעם, דער תירוצ איז אז מ'דארף עס אפשיילן. אוודאי, ווען מ'זאגט אז די צייט איז הייליג, מיינט מען נישט די מינוט. אוודאי, מ'קען נישט זאגן אויך אז נישט, רייט? ווען ס'איז חל קדושת שבת בפועל אין די פלאץ, לויט ווען ס'קומט די שקיעה, לויט ווען ס'קומט די פרשת שבוע אין די פלאץ, ווערט עס יא שבת אין די פלאץ.

אבער די עצם קדושת שבת, וואס איז דאס וואס דו ביסט וואריד וועגן, דו פרעגסט אויב אזוי, ווען איז די עכטע שבת? די עכטע שבת איז קיין איינס נישט. די עכטע שבת איז א מדרגה, לאמיר עס רופן א מדרגה אין שכלות.

דער סוד פון זיבן: שבעה ימים, שבע שבתות

אזוי ווי מיר האבן געזאגט, שבעה ימים תאכל מצות, שבעה שבועות תספור לך, אדער "וספרתם לכם שבע שבתות תמימות". די אלע זאכן מיינען, ס'האט אנגעפרעגט זיבן קושיות, אדער זיבן מאל א שאלה ותירוצ, און צום סוף האט ער א תירוצ.

יא, דאס איז א בערך וואס ס'שטייט אין ארי הקדוש, אז דער אריז"ל האט געלערנט יעדע סוגיא זיבן פירושים על פי פשט און אין פירוש על פי סוד. וואס דאס מיינט אמת'דיג איז נישט זיבן פירושים. וואס איז די ענין צו זאגן זיבן פירושים אויף יעדע זאך? ס'קען זיין אמאל זאכן וואס האבן זיבן אספעקטן, ס'קען טאקע האבן זיבן אמת'דיגע פירושים.

אבער מער טיפער מיינט עס, ער האט געפרעגט זיבן מאל א קשיא, זיבן מאל געלערנט עפעס, ער זאגט, ס'שטייט נאך אלץ נישט, לאמיר גיין ווייטער, אפשר וועט עס שטימען, לאמיר גיין נאך טיפער, " ביז ער איז אנגעקומען צו שבת, וואס דאס איז די פירוש על פי סוד. על פי סוד מיינט צו זאגן אז ס'שטייט אמת'דיג, ס'איז שוין נישט בדרך משל, נישט סתם, ס'שטייט הונדערט פראצענט, דאס איז די טייטש.

קדושת שבת איז עולם השכל

סא, קדושת שבת מיינט אמת'דיג די סארט קדושה, וואס מיר רופן וואס הייסט "עולם השכל", און אנדערע ווערטער, בעולם המושכל, וואס מ'קען פארשטיין. די לעוועל וואס מ'קומט אן, די שכל וואס מ'קומט אן דערצו, וואס איז נאך די זיבן לעוועלס פון קושיות, דאס הייסט שבת. און נאך זיבן מאל פון דעם הייסט שמיטה, וכולי וכולי. און דאס איז די עיקר קדושת השבת, דאס איז די עיקר קדושת הזמן.

די השתלשלות למטה: צייט אין גשמיות

נאר וואס דא ווען ס'איז משתלשל למטה, ווען מ'מאכט איין טאג אזויווי א זכר פון דעם, אדער אזויווי א התלבשות פון דעם, א מרכבה פון דעם אין די צייט, דאס טוישט זיך טאקע לויט די מענטשן, לויט די זמנים, לויט די פלעצער וואו מ'איז. אין ארץ ישראל קומט עס די צייט, אין אמעריקע קומט עס די צייט, וכולי וכולי.

סא דאס איז די ערשטע האלב פון די תירוצ. דאס איז די האלב וואס דער בעל התניא איז געווענליך מדגיש ווען ער רעדט פון די סוגיא.

דער תירוצ – צווייטע האלב: דער רמ"ק – ארץ ישראל איז דער מקור

די צווייטע האלב פון די תירוצ אבער איז וואס דער רמ"ק איז מדגיש, און ס'איז אמת, ס'שטייט. מקובלים אלעמאל איז דער רמ"ק מדגיש מער די צווייטע צד. און בחסידות איז מען מדגיש די ערשטע צייט, מען דארף עס געדענקען.

דער תירוצ פון דעם כוזרי און רמ"ק

די רמ"ק איז דאך מסביר, די תירוצ פון די רמ"ק איז אזוי, אז שבת איז נאר אין ארץ ישראל. אמת, דאס איז די תירוצ פון די כוזרי וואס האט אנגעהויבן די גאנצע שמועס פון די נושא פון די דעטיליין וועגן דעם.

אלע זאכן — האר מיט פאמפקינס מיט עפלעך מיט באמבעס וואס מ'שפירט. אלעס איז די זעלבע. אויף אלעס איז חל די משל בעצם די זעלבע וועג. טאקע ווייל ס'איז א דבר מופשט וואס איז למעלה פון די אלע חילוקים פון עפלעך מיט אָרענדזשעס, קען מען זיך חל'ן אויף יעדע זאך אנדערש.

נישט אלע משלים זענען גלייך — וואס איז א "גוטע משל"?

אבער, ס'איז דאך אלץ דא אופנים, ס'איז דאך אלץ דא דוגמאות וואס זענען בעסערע דוגמאות. ווער ס'איז א מלמד ווייסט אז ס'איז א גרויסע עבודה פון זיין א טיטשער, פון אויסלערנען קינדער למשל מעטעמאטיק, איז צו טרעפן גוטע משלים.

וואס מיינט א גוטע משל? א גוטע משל איז אזא משל וואס האט ווייניגער דיסטראקשאַנס [הסחות דעת]. לאמיר זאגן, ס'איז מער קרוב אל ההפשטה. דאס איז א פשוט'ע וועג וואס מ'קען עס פארשטיין.

אז איך זאג דריי מענטשן, הייבסטו אן צו טראכטן אסאך וועגן די מענטשן, און דעם האב איך ליב, יענעם האב איך נישט ליב, איך פארגעס פון די מעטעמאטיק. אז איך רעד פון עפלעך, קען נאך אויך זיך איינער דערמאנען פון די עפלעך, פון איך האב ליב עפלעך, און א יונגל קען אנהייבן ווערן צומישט: איז עס א זיסע עפל אדער איז עס א ביטערע עפל? ס'איז קיין שום חילוק לגבי די מעטעמאטיק צו ס'איז א זיסע אדער א ביטערע. אבער די עפל האט דאך זיסקייט און האט דאך ביטערקייט. ס'איז דא תכונות נוספות, ס'איז דא די עקסטרע פראָפערטיס [תכונות] וואס די עפל האט חוץ פון דעם וואס ער איז א נומבער, קען אביסל צומישן דעם מענטש, און ס'איז נישט אזא גוטע משל.

פארדעם די משל וואס מ'לערנט עדוואַנסד [מתקדם], מ'זאגט נישט עפלעך, מ'זאגט עקסעס און ווייל, און מ'לערנט זיך אנדערע משלים, וואס זענען אויך משלים, יא? סימבאָלס [סמלים], משלים. נאר, ס'איז אביסל אנדערש א סימבאָל ווי א משל, מ'קען טראכטן וועגן די חילוק, אבער מען טרעפט א בעסערע משל, וואס דאס איז א קלארערע משל פאר די ענין. און יעדער איינער וואס לערנט טיפערע און מער קאָמפליצירטע זאכן ווייסט אז ס'איז אלעמאל א גרויסע זאך ווען מ'טרעפט א גוטע משל וואס גיבט ארויס דאס. הגם, אָריגינעל קען מען יעדע זאך ממשיך זיין, און אָריגינעל די נמשל איז בכלל נישט דומה למשל, אבער מכל זה איז דא בעסערע און שוואכערע משלים.

אפליקאציע אויף קדושה: שבת אין פארשידענע ערטער

די זעלבע זאך, די קדושה איז אלץ געווען א משל. קדושה, הגם אז ס'איז דא שבת, קדושת שבת איז א דבר עליון, ס'האט נישט גארנישט צו טון מיט צייט אין אונזער וועלט. איז דא אבער פלעצער און אופנים וואו ס'שטימט בעסער די משל, וואו ס'איז זיך מלביש בעסער, ס'איז זיך מלביש מער ריכטיג.

ביישפיל: שבת אין דעם עקסטרעמען צפון

למשל, די אמת'ע קדושת שבת איז נישט אזא גוטע דוגמא פון דעם, ווייל קדושת שבת איז בפרט אז ס'שטייט "שבת לה' כל מלאכתך", יא? קדושת שבת איז נישט קיין זאך וואס בעצם, אפילו על פי הלכה, איז נישט אמת אז ס'איז א זאך וואס איז תלוי בזמן. ס'איז אמת, גרינג צו זען אז ס'איז אין יעדע צייט, אבער דא איז דא טעג, און וויאזוי קען זיין שבת?

אמת, הגם, ס'איז דא פלעצער וואס נישט. לאמיר עס נישט זאגן, ס'איז דא פלעצער, לאמיר זאגן א משל וואס איז טאקע א פראָבלעם, יא? ס'איז דא פלעצער אין צפון, זייער זייער נארד [צפון], וואס דארט איז נישט די זון שוקע א גאנצע יאר, יא? א גאנצע זומער איז דא די זון, א גאנצע ווינטער איז נישט דא די זון, בערך, יא? און די פוסקים רעדן זיך, ס'איז בערך א זאך, קושטא דדינא [קושיית הדין], און אזוי ווייטער, ענליכע שאלות. וואס טוט מען דארט מיט שבת? יא? א מחלוקת, יעדער זאל פרעגן זיין רב אויב ער וויל גיין דארט וואס צו טון.

אבער וואס דאס ברענגט ארויס איז, אוודאי, לאמיר אננעמען, מ'קען איינער זאגן, דארט איז נישטא קיין שבת. וואלט געווען פאני [מוזר], יא? לאמיר זאגן אז דאס איז זיכער נישט ריכטיג, ווייל שבת איז דאס א דבר עליון, און

נאר אבער ס'איז שווער פאר מענטשן צו רעדן, חוץ ווען מ'לערנט מאטעמאטיק רעדט מען אזוי, מ'געט נאמבערס. נאמבערס איז אויך דאך א משל, ס'איז א סימבאל, אדער א line, א diagram, ס'איז אויך א סימבאל אדער א משל פון דעם.

אדער אפילו מער פראקטיש, מ'געט א משל: קוק אויף דעם טיש, קוק אויף דעם הויז, קוק אויף דעם קאמפיוטער, דארט האט עס אזויפיל, און איך געב דיר א משל. יא? דאס איז א משל.

אבער, ס'איז דא די איידיע, לאמיר זאגן ס'איז דא די קאנצעפט, די מושג, א triangle איז א triangle, ס'איז א קאנצעפט, מ'קען עס מגדיר זיין, אפילו די הגדרה וועט זיין מיט ווערטער וואס איז נישט די זאך אליינס, נאר א לבוש דערפון, א גרינגע סימבאל וואס עס געט עס גיט ארויס. און ס'איז דא די זאכן וואס זענען לעצם א משל.

דריי עפלעך מיט פיר אראנדזשעס

אז מ'קומט לערנען מאטעמאטיק פאר א קינד, זאגט מען, דריי עפלעך מיט פיר אראנדזשעס איז סך הכל דריי מיט פיר איז זיבן. די דריי מיט פיר איז זיבן איז א דבר נפרד בפני עצמו, אבער די דריי עפלעך און די פיר אראנדזשעס זענען א משל.

יעצט, אויב מ'וועט אריינטראכטן וועט מען זען אז נישט יעדע משל איז א גאמאס, בעצם איז אלעס א משל. דאס הייסט, בעצם צוויי זאכן:

בעצם, וואס מ'זוכט איז נישט די עפלעך. ווען מ'לערנט מאטעמאטיק לערנט מען נישט וועגן עפלעך; עפלעך איז דאך א לימוד בפני עצמו, הלכות עפלעך. מאטעמאטיק איז וועגן די נאמבערס שבעפלעך, דאס איז נישט וועגן די עפלעך בכלל. דאס איז איין זאך.

צווייטנס, בעצם, יעדע זאך אויף די וועלט קען מען מעסטן, קען מען ציילן. יעדע דבר גשמי וואס איז דא חל אויף דעם נאמבערס, קען מען ציילן און זען, ס'איז נישט קיין שום חילוק פון דריי עפלעך און דריי פאמפקינס, אדער דריי האר אויף א מענטש'ס קאפ, אדער א צומיש פון די אלע זאכן, האר מיט פאמפקינס, מיט עפלעך, מיט באמבעס וואס מען ווארפט.

אלעס איז די זעלבע, אויף אלעס איז חל די משל בעצם די זעלבע וועג, טאקע ווייל ס'איז דא א מושג מופשט וואס איז למעלה פון די אלע חילוקים פון עפלעך מיט אראנדזשעס, קען מען עס חל'ן אויף יעדע זאך אנדערש. אבער ס'איז דאך אלץ דא

[דער שיעור ווערט אפגעשטעלט דא אינמיטן דעם משל, אלס הקדמה צו וואס ער וויל לערנען אין פרשת נשא]

משלים און מציאות: ווי קדושה איז זיך מתלבש אין צייט און ארט

פרק ב: די נאטור פון משלים — פון מעטעמאטיק ביז קדושה

דער משל פון מעטעמאטיק: וואס הייסט א "משל" און וואס הייסט א "נמשל"
און ס'איז דא די זאכן וואס מ'נוצט מיט זייערע משלים. מ'קומט און מ'לערנט מעטעמאטיק פאר קינדער, זאגט מען דריי עפלעך מיט פיר אָרענדזשעס איז סך הכל דריי מיט פיר איז זיבן. די דריי מיט פיר איז זיבן איז א דבר מופשט בפני עצמו, אבער די דריי עפלעך און די פיר אָרענדזשעס זענען א משל.

יעצט, ווען מ'טראכט אריין וועט מען זען אז נישט יעדער משל... אז בעצם איז אלעס א משל. דאס הייסט, בעצם צוויי זאכן:

ערשטנס, וואס מ'זוכט איז נישט די עפלעך. ווען מ'לערנט מעטעמאטיק לערנט מען נישט וועגן עפלעך. עפלעך איז דא א לימוד בפני עצמו וואס איז עפלעך. מעטעמאטיק איז וועגן די נומבער שבעפלעך, ס'איז נישט וועגן די עפלעך בכלל. דאס איז איין זאך.

צווייטנס, בעצם יעדע זאך אין דער וועלט קען מען מעסטן, קען מען ציילן. יעדע דבר גשמי וואס ס'איז דא חל אויף דעם נומבערס אויף עפעס, קען מען ציילן. דאס הייסט, ס'איז נישטא קיין שום חילוק פון דריי עפלעך און דריי פאמפקינס, אדער דריי האר אויף א מענטש'ס קאפ, אדער א צומיש פון די

מיט אנדערע ווערטער, נישט חס ושלום די תורה איז נישט פאדעל [תקפה], וואס מיר זאגן, דער בעל שם טוב זאגט אלעמאל, די תורה איז איבעראל, פארוואס איז די תורה איבעראל? ווייל די תורה איז אמת'דיג מתפשט, די קדושה איז אמת'דיג מתפשט פון דעם. ס'מיינט אבער נישט אז ס'איז דא פלעצער וואס ס'איז דא א בעסערע משל דערפאר, וואס ס'פאסט אריין בעסער אין יענע פלאץ, און וועגן דעם אין יענע פלאץ שטימט בעסער.

פרק ג: יום טוב שני של גלויות — דער טיפערער טעם

דער יסוד פון יום טוב שני על פי קבלה

דאס איז אמת'דיג די גאנצע ענין על פי קבלה וואס איז דא יום טוב שני של גלויות, דער גאנצער תירוץ וואס די פרשה שרייבט זיך דא אויף דעם יום טוב שני של גלויות, און שטייט אויך אין וואלאזשין און אנדערע האבן מסביר געווען, דער רמח"ל [רבי משה חיים לוצאטו], אז פארוואס איז דא יום טוב שני של גלויות?

אוודאי אין גמרא שטייט א תירוץ על הסיבה, ר' יעקב עמדין און דער חתם סופר, אנדערע האבן געזאגט אז ס'איז זיכער אז ס'קען נישט זיין אז דאס איז דער גאנצער טעם, ס'איז זייער א שוואכע טעם, ס'מוז זיין אז ס'איז דא אין דעם א טיפערע ענין. אבער דער טיפערע ענין איז זיך מתלבש אין די פשוט'ערע זאך, אז אונז ווייסן נישט ווען איז ראש חודש, אונז ווייסן נישט, אונז ווייסן יא, אבער צו פאסן ראש חודש לערבטן, ארבעט עס בעסער, די בית דין פון ארץ ישראל, די אידן אין ארץ ישראל זיי ווייסן גלייך ווען איז ראש חודש, ווייל דארט איז עס מער קלאר.

פארוואס איז ראש חודש מער קלאר אין ארץ ישראל?

הגם די לבנה קען מען זען איבעראל, אבער מ'דארף דאך גיין, אמאל קען מען זען ערשט אין אנדערע פלעצער, אבער די הלכה איז, דער וועג ווי אזוי ס'איז נקבע ווען איז די חודש פאר די אידן ווערט אין ארץ ישראל, און איבעראל אנדערש איז אזוי ווי השערות [השעה], ס'איז שוואכער, ביי אונז איז ווייניגער קלאר.

דער טיפערער טעם: די צייט אין חוץ לארץ כאפט נישט אזוי גוט דעם יום טוב

סאָ אוודאי דער טעקניקל [טכני] תירוץ איז, מ'האט נישט געוואוסט ווען איז ראש חודש, האט מען געהאט א ספק. אוקיי, אבער טראכט אריין אביסל טיפער וועסטו פארשטיין, אז מ'קען פון די זעלבע זאך פארשטיין, נישט נאר אז מ'האט געהאט א ספק, נאר אז מ'זאל זאגן אז מ'ווייסט שוין יא, און זיי האבן שוין געמאכט א חשבון, און זיי האבן א טעלעפאן און זיי קענען אונז קאָלן [רופן] און אויסגעפינען, דאס איז נישט די עכטע פראָבלעם.

די פראָבלעם איז אז דאס מיינט סך הכל, אז ווען ס'שטייט אין די זייגעריגן אין אמעריקע ט"ו ניסן, איז עס שוואכער ט"ו ניסן, אפילו ווען דו ווייסט יא קלאר אז דאס איז די זעלבע ט"ו ניסן פון ארץ ישראל, איז עס נישט עכט ט"ו ניסן. ט"ו ניסן איז דאך א הסכמה, א קלארקייט, א גדר, א החלטה וואס די בית דין האט געמאכט, יא, די בית דין האט געמאכט א החלטה, דאס איז נישט דער טייטש ט"ו ניסן, און די החלטה איז נישט חל אזוי גוט, די צייט פון אמעריקע, די צייט פון חוץ לארץ, כאפט נישט אזוי גוט דעם ט"ו ניסן, וואס עס נעמט צוויי טעג צו כאפן, די טייטש נישט אין אמעריקע, און חוץ לארץ נעמט צוויי טעג צו כאפן, אה, מען האט געכאפט אז עס איז געווען יום טוב, האט גענומען צוויי טעג, און דעמאלטס איז שוין געווארן אפגעשטופט, די פרשה איז שוין געווארן אפגעשטופט, ווייל עס נעמט אונז לענגער צו כאפן, עס איז נישט אזוי גוט צוגעפאסט די זמן התחתון צו די זמן העליון אין חוץ לארץ לגבי די ענין, לגבי די חלקים וואס איז דא.

צוריק צו דער פרשה: פרשת נשא אין חוץ לארץ

סאָ דאס איז די נקודה פון פארוואס עס איז ריכטיג אין א געוויסע וועג צו זאגן אז עס איז נישט קלאר ווי אמת און נישט אמת'דיג אזוי פרשת נשא. עס איז נאר האלב וועגס פרשת נשא, ווייל אין ארץ ישראל איז שוין פרשת בהעלותך, וואס זיי האבן די ריכטיגע צייט, אבער אונז וואס זענען פארשפטטיגט, נעמט אונז צייט צו כאפן אלעס, אונז האלטן נאך אין פרשת נשא.

אומעטום וואו מענטשן לעבן, און אין יענע פלאץ איז אויך גוט פאר מענטשן צו ארבעטן זעקס טעג און רוען די זיבעטע טאג, צו געדענקען געטליכקייט, צו געדענקען ישוב הדעת, די אלע מעלות פון שבת איז אויך דא דארטן, אזוי לאנג ווי ס'איז דא מענטשן.

בכל זאת, יענע פלאץ איז ווייניגער מתאים, ס'איז ווייניגער צוגעפאסט צו די נושא פון שבת, צו די זמן. די זמן איז עפעס דארט נישט גוט ארויסגעברענגט. אוודאי, די מענטשן דארט טראכטן עפעס אויס, זיי האבן אויף זייער זייגער, זיי טראכטן עפעס אויס. אבער די שקיעה מיט די זריחה, די הנץ החמה מיט די שקיעת החמה, זיי ארבעטן נישט אזוי גוט דארט. ס'איז נישט קיין פלאץ וואס איז צוגעפאסט, די תורה האט מען טאקע נישט געגעבן. דארט האט ער געגעבן א פלאץ וואו ס'איז דא א נארמאלע טאג און א נארמאלע נאכט, וואס דארט שטימט עס בעסער, די משל שטימט בעסער. ס'איז א בעסערע משל, ס'איז א בעסערע התלבשות, ס'איז קלארער צו זען ווען ס'איז שבת.

ארץ ישראל אלס די בעסטע משל — דער רמ"ק, דער כוזרי

און די זעלבע וועג טענה'ט דער רמ"ק [רבי משה קורדובור], אין ארץ ישראל שטימט בעסער שבת. פארוואס? ווייל דאס, לאמיר זאגן דער כוזרי זאגט, ווייל דארט האט זיך כביכול אנגעהויבן די סירקל [מעגל] פון די זון. די זון האט דאך א סייקל [מחזור], אבער ס'האט זיך ערגעץ אנגעהויבן. סאָ [אזוי], אגב, ס'איז נישט קיין שום חילוק, אין ענע פלאץ קען מען זאגן ס'הייבט זיך אן דא, פון ווען מיר זענען אנגעקומען דא די ערשטע מאל הייבט מען אן צו ציילן. זייער גוט. אבער אין ארץ ישראל האט זיך עס טאקע אנגעהויבן, סאָ ס'איז קלארער, ס'איז מער א גוטע משל, דאס וואס דער כוזרי וויל ארויסברענגען, ס'איז מער א גוטע משל.

אדער ווי דער רמ"ק זאגט, אביסל מער רוחניות'דיג, אביסל מער אזוי אפילו קבלה, נישט נאר פון די זון, אבער דאס אויכעט, מען מוז לכאורה זאגן דאס אויכעט. אבער אין ארץ ישראל איז די... איז די... די... די גאנצע מציאות דארט האט ער געוואלט צו זיין, אז יעדער, לאמיר זאגן, ער האט געוואלט אז ס'זאל זיין השראת השכינה, אז ס'איז דא א בית המקדש, אז ס'איז געווען, דארט איז מער, ס'מאכט מער סענס [הגיון], ס'איז בעסער אויסגעשטעלט די ריעליטי [מציאות] דארט, די ריעליטי התחתון, אז די טעג זאלן זיך מתלבש זיין, אין די טעג זאלן זיך מתלבש זיין די דברים עליונים. ס'איז בעסער אויסגעשטעלט דארט פאר דעם.

צוועלעכע ביישפילן: מועדים און סיואנס

וועגן די ראשונים פלעגן זאגן, וועגן די קליימעט [אקלים] האט עס מער צוגעפאסט, וכדומה, פארשידענע זאכן. יא, ווי יעדער איינער ווייסט, איך האב דאס אמאל געהערט פון ר' מאטיס זילבער, אז ס'שטייט דאך חג הקציר, חג האסיף, חג חודש האביב, וואס די סדר פון די מועדים דרייט זיך ארום די סיואנס [עונות]. דאס איז אבער נאר אמת אין ארץ ישראל, אדער אפשר מער באופן כללי אין די וועסטערן העמיספער [המיספירה המערבית]. אבער ווען מ'גייט אראפ אין בראזיל, און מ'גייט אין סאָוט אמעריקע [דרום אמעריקה], איז פארקערט, דארט איז די זומער, איז פסח ענדיגט זיך די ווינטער, סארי [סליחה], די זומער, און שבועות און סוכות הייבט זיך אן די זומער. ס'איז סתירות, מ'קען נישט דארט זיין אין א מציאות וואס טיפט אויף סיינאָלאָגי [עונותיות], ס'איז א קליינע פראָבלעם. ווייל דאס איז סתם די תפילה וואס מ'דארף בעטן, אבער די ימים טובים שטימען נישט, די תורה איז נישט געמאכט פאר יענע פלאץ, יא?

און אפילו מער בפרטיות, ס'איז נישט די זעלבע קליימעט ארץ ישראל ווי אמעריקע, אפילו אין דעם סענס איז דאס די זעלבע, איז דא חילוקים, דער צוגעפאסט, דער וועג ווי אזוי מ'ווייל ארויסברענגען די סדר העליון פון די סדר המועדים, די סדר פון די שבתים, איז געמאכט פאר ארץ ישראל, ס'איז נישט געמאכט פאר אונז.

דאס מיינט נישט אז די תורה איז נישט פאדעל אין חוץ לארץ

יעצט איז דא א פראבלעם מיט פרשת נשא. פרשת נשא איז זייער א לאנגע פרשה, ווי יעדער איינער ווייסט, אבער ס'שטייט נישט אזוי פיל. מ'האט דא אפאר וויכטיגע, אינטערעסאנטע פרשיות דערין:

- סוטה

- נזיר

- ברכת כהנים

- און אזוי ווייטער

אבער ס'איז רוב דערפון די אנהייב איז די סדר וואס מ'האט געציילט די לויים, די כהנים, און שפעטער שטייט די חנוכת הנשיאים, וואס איז דא ווייניגער, ס'איז זייער אסאך איבערגעחזרט די זעלבע זאך לכאורה וואס מ'רעדט וועגן דעם. ס'איז דא לכאורה זייער ווייניג תוכן און ענינים אזוי פון סודות התורה וואס מ'קען פארשטיין.

די שאלה: וויאזוי קאנעקט מען?

סאו וויאזוי קאנעקט מען? ס'איז סתם אזוי א שאלה, ס'וואלט געמעגט זיין אז אין פרשת נשא, וואס איז די וואך פון שבועות, זאל זיין עפעס א גאר טיפע פרשה. ס'זאל זיין פרשת כי תשא וואלט געמעגט זיין דעמאלטס, ס'איז טאקע פורים געווענליך, דעמאלטס איז הדור קבלוה. דארט שטייט אסאך סודות התורה אין פרשת כי תשא. איך ווייס, בראשית פארשטייט יעדער, לך לך, וירא, אבער נישט פרשת נשא איז עפעס נישט.

דער חידושי הרי"ם'ס תירוץ

יעדער איינער ווייסט, דער חידושי הרי"ם האט געזאגט אז ס'איז דא אסאך מדרשים אויף פרשת נשא, ווייל ס'איז געווען א גרויסע חיות אין תורה פון שבועות, האבן זיי געזאגט אסאך חידושים? טאקע זייער אינטערעסאנט! ס'איז טאקע דא די מערסטע מדרש מיין איך אויף פרשת נשא, באריכות גדול, אסאך רמזים, אין מדרש רבה.

ס'איז וועגן דעם מיין איך אויך א פשט פארוואס, און איך האב גערעדט אמאל וועגן דעם אין חנוכה צייט. אבער עניוועיס, ס'איז וויכטיג אז אפילו די שטימסטע זאך האט אויך אין זיך אן אמת, אפילו מ'מיינט אז ס'איז נישט א ריכטיגע טייטש, אבער מ'דארף פארשטיין די קאנעקשאן.

פרק ג: די נושא פון שערות - דער פתח צו דער אדרא רבא

די צוויי פרשיות וואס רעדן וועגן האר

סאו די זוהר זאגט, איך וויל פארליינען אזוי, סאו די זוהר זאגט בעסקילי אזוי, סאו דאס איז די וועג פון די קאנעקשאן, איך וויל עס נאר פארליינען און מסביר זיין די נקודה און מיט דעם ענדיגן.

די קאנעקשאן פון פרשת נשא איז מיט דעם וואס ס'שטייט אזוי, ס'איז דא צוויי פרשיות עט ליעסט, אדער אפשר דריי, אבער צוויי פרשיות עט ליעסט פון די פרשה וואס רעדן זיך וועגן די נושא פון די האר פון א מענטש. וואס רעדט זיך אין די פרשה פון די האר פון א מענטש?

פרשת סוטה - האר פון טומאה

ס'איז דא די פרשה פון סוטה, וואס האט עפעס צו קאנעקטן מיט די האר, ס'שטייט "וּפְרַע אֶת רֹאשׁ הָאִשָּׁה", מ'ווייזט א פרוי, מ'בייזערט א פרוי, מ'בייזערט א סוטה מיט דעם וואס מ'דעקט אויף איר האר. זעט מען אז ס'איז דא איין סארט האר, די האר פון אן אשה, פון די בחינת נקבה, וואס ס'באלאנגט נישט צו זיין אויפגעדעקט, ס'באלאנגט צו זיין באהאלטן. ס'איז דא פארשטייט זיך פשוט אז ס'איז נישט קיין שיינע זאך, ס'הייסט "שער באשה ערוה", ס'איז א בזיון פאר בנות ישראל אז מ'דעקט זיי אויף די האר, דאס איז אזוי ווי די עונש, אדער א חלק פון די עונש אדער פון די בדיקה פון די סוטה. דאס איז איין זאך.

פרשת נזיר - האר פון קדושה

און זייער אינטערעסאנט, "הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין", אבער א נזיר, חוץ פון דעם וואס ער טרינקט נישט קיין וויין, לאזט ער אויך וואקסן

פרק ד: דער אור יקר פון רמ"ק — א מאמר וואס באלאנגט צו דער פרשה

דער יסוד בשם דער רמ"ק

סאָן איך וויל ארויסברענגען א וויכטיגע יסוד בשם דער רמ"ק און דער מאמר אין אור יקר וואס ער האט געדרוקט ערב יום טוב, איך האב שוין דערמאנט ערב יום טוב די מאמר. דאס איז אויך די נושא פון די זוהר אין פרשת נשא, סאָן איך וויל מזכיר זיין די זאך.

דער זוהר אין פרשת נשא — אדרא רבא

סאָן יעדער איינער ווייסט אז די זוהר אין פרשת נשא איז גאנץ לאנג, אבער עס איז נישט אמת'דיג וועגן די פרשה. רוב זוהר איז א חלק וואס הייסט אדרא רבא [האידרא רבא], וואס דארט האט רבי שמעון בר יוחאי מיט זיינע תלמידים זיך צוזאמגענומען צו מסביר זיין געוויסע סודות התורה, וואס זיי האבן נישט געהאט די קוראזש [אומץ], נישט געהאט די יכולת, נישט געהאט די מעגליכקייט, נישט די מוחין צו רעדן א גאנצע באופן כללי אין די רעסט פון די זוהר, חוץ פון די אנדערע פשוט'ערע אדרות, ספר דצניעותא, און אזוי ווייטער וואס גייען אין די נקודה.

פארוואס שטייט אדרא רבא דווקא אין פרשת נשא?

סאָן עס איז וויכטיג צו פארשטיין, דא איז דא א וויכטיגע זאך, וואס איז די קאָנעקשאַן [קשר] פון דעם מיט די פרשה. לאמיר פרעגן אזוי, פארוואס שטייט עס אין פרשת נשא? פרעגן אלע מפרשים. און די אמת איז אז עס איז נישט דא וואס צו טראכטן, אז ס'באלאנגט נישט אין פרשת נשא, ס'שטייט סתם אזוי, ווייל די מדפיסים האבן געדרוקט דעם זוהר לא על הסדר, און מ'האט אונז אריינגעלייגט ווי ס'איז, אבער דאס איז נישט ריכטיג.

ס'זעט קלאר פון די רעסט פון די זוהר, פון די סדר דא, אז ס'איז געשריבן געווארן לכתחילה, ס'באלאנגט אין דער פרשה, און אזוי קאָנעקט ער עס בפירוש מיט די פרשה און די חלק פון די פרשה אנהייב. פרשת נשא איז דא זייער ווייניג, רעלאטיוולי [יחסית], נישט אסאך זוהר, ס'איז דא ווייניגער זוהר אין פרשת נשא, און די...

די קאנעקשאן פון אדרא רבא מיט פרשת נשא און די צוויי לעוועלס פון סודות התורה

פרק א: די אמת'דיגע קאנעקשאן פון אדרא רבא מיט פרשת נשא

די מיינונג אז אדרא רבא באלאנגט נישט אין פרשת נשא

די אמת איז אז ס'איז דא וואס טראכטן אז ס'באלאנגט נישט אין פרשת נשא, ס'שטייט סתם אזוי ווייל מ'האט צוגעדריקט די זוהר, ס'איז לא על הסדר און מ'האט עס אריינגעלייגט וואו ס'איז. אבער דאס איז נישט ריכטיג.

מ'זעט קלאר פון די רעשט פון די זוהר, פון די סדר דא, אז ס'איז געשריבן געווארן לכתחילה, דאס הייסט, ס'באלאנגט אין דער פרשה, און אזוי קאנעקט עס בפירוש מיט די פרשה און די חלק פון די פרשה.

די מציאות אז ס'איז ווייניג זוהר אין פרשת נשא

אנהייב פרשת נשא איז דא זייער ווייניג, רעלאטיוולי, נישט אזוי סאך זוהר, ס'איז דא ווייניגער זוהר אין פרשת נשא, און א חלק פון די ריזן פון דעם איז ווייל ס'איז געווען, ס'נעמט אויף די פלאץ פון די, די אדרא נעמט אויף די פלאץ, און ס'איז דא א מפורש'ע קאנעקשאן אין די זוהר פון דער פרשה מיט די, מיט די, מיט די אדרא. ס'איז נישט קיין סתם א דרך אגב.

די קאנעקשאן מיט שבועות און מתן תורה

און ווייטער, איינע פון די ריזנס איז אפשר די פשוט'ע ריזן, טאקע ווייל די וואך איז אלעמאל פאלט שבועות אין פרשת נשא, און ס'האט צו טון מיט מתן תורה. רבי שמעון שטעלט צו די מעמד פון די אדרא רבא צו מתן תורה. ס'איז א צייט וואס מ'כאפט די סודות התורה וואס מ'כאפט אין מעשה מרכבה וואס מ'לערנט שבועות. ס'איז זיכער אז דאס איז אויך פשוט פשט, אבער ס'האט אויך עפעס צו טון מיט פרשת נשא.

פרק ב: די פראבלעם מיט פרשת נשא - פארוואס איז זי אזוי "ליידיג"?

די לענגסטע פרשה מיט די ווייניגסטע תוכן

פאות, אדער עפעס אזא האר וואס שטעקט זיך ארויס, דאס איז די יופי פון א בחור.

דער זוהר קאנעקט אלע די שערות צוזאמען

דער זוהר האט געטראכט אוודאי אז די אלע זאכן זענען קאנעקטעד, און ממילא דא האט ער געטראפן א פתח צו רעדן פון די אדרא רבא, וואס א גרויסער חלק פון די אדרא רבא ווי ער לערנט איז די סודות פון די בארד, דאס הייסט די "ג' מדות הרחמים, וואס דער זוהר איז מפרש אויף די סדר פון די בארד, פון די מארי, פון וואס א יעדער האט געזען בעצם פון דעם וואס איז געווען געבויט.

פרק ה: דער שטיקל זוהר וואס קאנעקט פרשת נשא מיט אדרא רבא

די לימוד פון רבי שמעון

אויף די לעצטע שטיקל זוהר שטייט אזוי, דאס איז די קאנעקשן, דאס איז די שטיקל וואס קאנעקט די פרשת נשא מיט די אדרא רבא. עס שטייט אזוי:

תני רבי שמעון, רבי שמעון האט געלערנט: אֶלְמֵלָא יָדְעוּ בְּגִי נְשָׂא, אויב מענטשן וואלטן געוואוסט, מה קאָמְרִי בְּהַאי שְׁעָתָא, וואס מען זאגט אין די שעה, אז ער רעדט וועגן די האר, די אלע זאכן וואס מיר האבן יעצט גערעדט איז מער קודם על פי פשט, וְתִבְרְרוּ לָהּ רְזִין דְּסוּדוֹת דְּאֹרְיִיתָא, וואלטן זיי געוואוסט די סודות דערפון, כְּמוֹ דְּתִבְרְרוּ רְזִין דְּרְזִין, אזוי ווי עס שטייט רזי דרזין.

ספר רזי דרזין - חכמת הפרצוף

רזי דרזין איז א ספר וואס ווערט געברענגט אביסל אין פרשת יתרו, וואס דארט שטייט אז דאס איז סודות וואס מען קען זען אויף א מענטש, אויף זיין האר, אויף די צורת הפרצוף, חכמת הפרצוף, מען קען זען אויף די מענטש בחינות עליונות, מען קען זען סודות פון די האר.

זאגט ער, אויב וואלטן מענטשן פארשטאנען אמת'דיג די ספר וואס הייסט רזי דרזין, וואלטן זיי נישט גענוג, וְשִׁמְתוּדְעוֹן לְמַרְאֵיהוֹן בְּחִמְיָא שְׁלִים, וואלטן זיי געוואוסט אַתְּ בּוֹרְאָם, וואלטן זיי געוואוסט אַתְּ אֲדוֹנָם, וואלטן זיי געוואוסט דעם אייבערשטן על פי סודם, וואלטן זיי געוואוסט אמת'דיג מיט חכמה עליונה וואס מיינט דער אייבערשטער. און ממילא גייט ער עס פרובירן צו לערנען ריכטיג.

עד כאן רזי דאורייתא, מכאן ולהלאה סתרי תורה

און דאס שטייט אזוי, נאכדעם שטייט אזא שטיקל: עד כאן, זאגט רבי שמעון אדער דער שרייבער פון זוהר, איך ווייס נישט, עד כאן רְזִין דְּאֹרְיִיתָא, ביז דא, ביז דער חלק אין די פרשה, איז סודות התורה. מְכָאן וְלְהֵלָאָה, פון דא און ווייטער, סְתָרֵי תוֹרָה, אדער עס איז דא א גירסא פְּתָרֵי תוֹרָה, איך ווייס נישט וועלכע גירסא, ביידע גירסאות איז ערליך.

און ער ברענגט א פסוק, "סְתָרָה וְאֶתְנַה קִדְשׁ לָהּ", די סתרי תורה איז סיי א סחורה און סיי א אתנן, וואס איז א משל, איז אינגאנצן קודש, דאס איז אינגאנצן קודש, דאס איז א העכערע לעוועל.

פרק ו: די צוויי לעוועלס פון סודות התורה - רזי דאורייתא און סתרי תורה

די שאלה: וואס איז דער חילוק?

וואס איז די חילוק פון רזי דאורייתא מיט סתרי תורה? סתם איז דאס די זעלבע זאך, איינס איז אויף לשון הקודש, איינס איז אויף ארמיש, רזין, סתרים, אורייתא, תורה, סתם סך הכל האט מען געזאגט די זעלבע זאך, אויף ארמיש זאגט מען רזי דאורייתא, און ער זאגט סתרי תורה.

וואס איז דאס שטיקל אזוי, ס'איז ממש א שפילעדיגע שטיקל דא. איינער זאגט "ביז דא איז געווען שבת", און פון היינט און ווייטער איז די זיבעטע טאג. ס'איז ממש די זעלבע זאך. וואס איז די טייטש פון דעם?

דער רמ"ק'ס ביאור

די טייטש פון דעם זאגט דער רמ"ק, איך ווייס נישט, איך האב נישט קיין צייט צו קוקן אין אוצר החכמה אויפ'ן פלאץ, אבער דער רמ"ק אין אפאר פלעצער אין זיין פרדס, אין זיין אפאר שטיקלעך וואס ער האט, איז ער מסביר אזוי: אז ס'איז דא אמת'דיג צוויי לעוועלס פון סודות התורה. און דאס

זיין האר, "גְּדֵל פְּרַע שְׁעַר רֵאשׁוֹ", ער לאזט וואקסן זיין האר לאנג, ער שניידט נישט זיין האר.

די דיאלעקטיק פון די צוויי סארטן האר

ס'איז ממש אזוי ווי א סתירה, אזוי ווי א דיאלעקטיק. א סוטה, א פרוי, קען מען זאגן א סוטה ווייב, א פרוי גייט נישט קיין האר, ס'איז א טומאה כביכול, ס'איז א בזיון, א פחיתות כבוד צו גיין מיט האר. אבער א נזיר גאר, וואס הייסט נזיר? "קִדְשׁ יְהִיֶה גְדֵל פְּרַע שְׁעַר רֵאשׁוֹ", ס'איז דא א קדושה אין דעם. א נזיר וואס איז א פרוש, וואס איז "נזיר להזיר לה", ער איז מקודש פאר'ן אייבערשטן כביכול, אזוי ווי א כהן, א וואלענטערי כהן, וואס מיר האבן געלערנט אין אונזער שיעור על פי פשט, ער האט דייקא יא לאנגע האר.

א כהן אליינס האט נישט, א כהן טאר נישט האבן לאנגע האר אזויווי א נזיר, אבער א נזיר האט לאנגע האר, ער לאזט לאנגע האר וואקסן, ער שניידט נישט זיין האר. ס'איז דאך אינטערעסאנט, זעט מען אז ס'איז דא סארט האר פון קדושה, און ס'איז דא האר וואס איז פארקערט.

די בעלי הזוהר ווערן מעורר צו רעדן וועגן דעם

סא דאס האט מער שטארק אנגעצונדן די דמיון, און דאס איז געווען מעורר די בעלי הזוהר, און מ'דארף דא אסאך רעדן וועגן דעם, און זיי האבן טאקע גערעדט וועגן דעם, געזאגט וועגן דעם פארוואס א פרוי'ס האר איז נישט גוט, און א מאנ'ס האר איז יא גוט, א נזיר'ס האר, און דעמאלטס איז דא א פרוי וואס רויכערט, וואס זי שערט אויך נישט אירע האר, אבער אפשר דעקט זי עס צו אונטער די טיכל, זי שערט עס נישט.

די צוויי סארטן האר פון א מאן

על כל פנים, דאס איז די נושא פון שערות, מ'קען נישט יעצט זאגן א גאנצע שיעור צו מסביר זיין די נושא פון שערות, ווייל איך וויל מאכן א מער מעטא פוינט וועגן דעם.

זאגט אויס די זוהר אזוי, און אויף די זוהר האט א מאן אויך האר, א מאן האט צוויי האר, ער האט אויך די האר פון זיין בארד, נישט נאר די האר פון זיין קאפ. פרויען האבן נישט קיין בארד, אפשר האט זי אביסל פוך, זי האט נישט קיין בארד, און די האר האט זי אויך נישט, זי דעקט עס צו. א מאן האט מער האר, ער האט צוויי האר, ער האט די האר פון זיין בארד, הדרת פנים זקן, און ער האט האר אויף זיין קאפ, וואס א נזיר, דאס איז די עיקר'דיגע האר וואס א נזיר שניידט נישט.

פרק ד: פון פרשת נשא צו מעשה מרכבה - די שערות למעלה

די שערות אין דניאל'ס מראה

און נאכדעם, ווען מ'לערנט, און די זוהר קאנעקט עס גלייך, מ'לערנט אין מעשה מרכבה, מ'לערנט למשל אין דניאל, אין די מרכבה פון יחזקאל שטייט נישט גארנישט וועגן די האר, און אין די אמת'ע מרכבה פון דניאל, אבער ס'איז דא א מראה וואס איז כעין א מראה פון מרכבה, ער האט געזען די עתיק יומין יושב אויף א כסא דארט, אויף א כסא של אש, און דארט שטייט "וְשַׁעַר רֵאשֵׁה כְּעֶמֶר נְקָא", זיין האר פון זיין קאפ איז אזוי ווי ווייסע צמר, אזוי ווי ווייסע וואל, א שיינע ווייסע האר.

און די זוהר שטעלט זיך פאר אז ס'רעדט זיך דא פון די בארד אויכעט, הגם אין די בארד שטייט נישט בפירוש.

די שערות אין שיר השירים

און אויך אין שיר השירים, וואס דארט איז דא די תיאורים פון דעם בחור דארט, רעדט זיך אויך כמעט נישט בפירוש וועגן זיין בארד, ווייל ס'רעדט זיך פון א יונגעראמן וואס האט נאך נישט קיין בארד, אפשר אביסל, "לְחִיָּן כְּעֶרְוַת הַבָּשָׂם מִגְּדֵלוֹת מְרֻקָּחִים", מ'רעדט זיך פון אביסל האר וואס ער האט אויף זיין פנים, אויף זיינע באקן, אבער בעיקר רעדט זיך נישט וועגן קיין האר.

ס'רעדט זיך יא וועגן זיינע האר פון זיין קאפ, "קוּצוֹתָיו מִלְּמַלְיָם שְׁחוּרוֹת כְּעֹרֶב", אזויווי די גמרא זאגט, "כגיבור מלחמה", ער האט א יונגעראמן מיט שווארצע פאות'לעך, שווארצע האר, "קוּצוֹתָיו תִּלְתְּלִים", מ'מיינט אזוי ווי

תורה? וייל דו האלטסט נאך אלץ מפרש כאילו ס'איז געשריבן אלס א פירוש פאר עולם הזה [די מטריאלע וועלט]. די גאנצע ווארט פון סתרי תורה איז אז די תורה איז נישט געקומען צו מאכן די לעבן אויף די וועלט בעסער. דאס איז די סוד פון סתרי תורה.

ס'איז נישט גענוג — ס'איז געקומען דיר אויך צו געבן — דאס איז די פשט. ווי דער רמ"ק זאגט, א פירוש איז דא אויף מסכת כסף [די חיצוניות פון די תורה], דאס איז די מסכת כסף, זייער גוט. אבער די תורה איז אויך געקומען צו געבן א מענטש חיי עולם הבא [אייביגע לעבן], די תורה איז געקומען צו זוכן די אמת, אמת ה' לעולם [די אמת פון השם איז אייביג], די התאחדות והתדבקות בשם [פאראייניגונג און פארבינדונג מיט השם], און דעם איז אמת'דיג דא סתרי תורה. דאס איז די תורה געקומען צו זאגן.

דער פראבלעם מיט רעדן פון אברהם ושרה התחתונים

און דערפאר, דאס איז די ריכטיגע פרק, קענסטו וועלן זאגן דאס איז די אמת'דיגע פרק. לאמיר רעדן א מינוט פאר ס'איז א פירוש פון די תורה, איך וועל זאגן א קלארע וועג אן זאגן אז ס'איז א פירוש פון די תורה. און דערפאר, מ'דארף בכלל נישט רעדן פון אברהם ושרה התחתונים [די נידעריגע אברהם און שרה]. ווי לאנג מ'רעדט נאך פון זיי, האלט מען נאך ביי לבוש [א געוואנט, א באדעקונג], ס'איז א געוויסע לבוש, ס'איז א געוויסע משל [פאראבל, אנאלאגיע].

ס'איז א גוטע משל, בעסער פון רעדן פון איך ווייס וואס, א גוי ערגעץ — דאס איז א שוואכערע משל פאר די חסד עליון [די העכערע מידה פון חסד], אקעי. אבער קיין אמת'דיגע סתרי תורה, סתרי התורה איז עס נישט.

וואס איז רזין דאורייתא

ס'איז רזין דאורייתא [די געהיימענישן פון דער תורה], אנדערע ווערטער, ס'איז די סודות וואס ליגן אין דאס וואס ער מיינט, איך וועל זאגן די ווערטער וואס ער מיינט. ס'איז רזין דאורייתא, ס'איז די רזין וואס ס'ליגט אין די תורה. וויאזוי פארשטייט מען אויף די העכסטע לעוועל וואס מ'קען פארשטיין אברהם אבינו [אונזער פאטער אברהם], פארשטייט מען אים אזוי. אבער ס'איז דא אבער וועגן וואס מ'לערנט די תורה וואס ס'האט גארנישט צו טון מיט די פשט.

פרק ה: דער דוגמא פון „ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום“

די פשוט'ע פארשטאנד פון דעם פסוק

שטעל דין פאר אז ס'שטייט א פסוק, און דער רמ"ק ברענגט די דוגמא פון די אדרא [אדרא רבא: א הויפט-טייל פון דעם זוהר]. שטעל דין פאר ס'שטייט א פסוק "ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך לבני ישראל" [און דאס זענען די מלכים וואס האבן געהערשט אין לאנד פון אדום איידער עס האט געהערשט א מלך פאר די קינדער פון ישראל]. מיינסטו אז ס'מיינט פשוט פשט? אז אמת, אוודאי אמעריקאנער צו די פשוטות, ס'מיינט אז ס'זענען געווען אין אדום די אלע מלכים, בלע [בלעם בן בעור] און אזוי ווייטער.

דער זוהר'ס קשיא

קומט די זוהר און ער זאגט, וואס, די תורה האט נישט צו טון די צייט פארציילן מעשיות פון בלע? יעצט, אוודאי קען מען פארענטפערן די קשיא על פי פשט. יא, ס'פעלט אויס, מ'דארף עס וויסן, דער רמב"ן [רבי משה בן נחמן, נחמנידעס] האט עפעס א הסבר, מ'קען וויסן פארוואס ס'פעלט אויס צו זאגן די מעשה פון בלע בן בעור.

אש שחורה על גבי אש לבנה

אבער אין אש שחורה על גבי אש לבנה [שווארצע פייער אויף ווייסע פייער — די אמת'דיגע תורה ווי זי איז געשריבן געווארן אין הימל], וואס די תורה איז געשריבן געווארן אמת'דיג, שטייט נישט גארנישט וועגן מיסטער בלע בן בעור, שטייט נישט קיין איין ווארט וועגן דעם.

די טעות פון היינטיגע מפרשים

איז וויכטיג צו קאנעקטן מיט אלע שיעורים וואס מיר האבן געלערנט פאר שבעות וועגן דעם, ווער ס'האט מיטגעהאלטן ווייסט.

לעוועל 1: רזי דאורייתא - עומק הפשט

ס'איז דא צוויי זאכן וואס הייסט סודות התורה, און דאס גייט זיך מחבר זיין מיט וואס איך האב גערעדט אנהייב וועגן די זמנים. ס'איז דא צוויי סארט סודות התורה.

ס'איז דא וואס מיר זאגן פשט, אזוי ווי די פשט, מ'רופט עס עומק הפשט. מיר זאגן די פשט פון די זאכן, פון די מצוות וואס שטייען אין די תורה, און מ'איז עס מסביר אביסל בעסער, אדער מ'געט די העכערע אספעקט פון דעם. אזוי ווי מיר זאגן אין די אלע שיעורים, מיר זאגן געבן די העכערע אספעקט פון וואס מיר לערנען.

משל: לקט שכחה ופאה

למשל, מיר לערנען די סוד פון לקט שכחה ופאה, מיר האבן עס געלערנט נעכטן, און מיר דארפן זאגן על פי קבלה וואס הייסט לקט שכחה ופאה, וואספארא סטרוקטור איז דא בעולמות העליונים וואס איז די אמת'דיגע מובן פון לקט שכחה ופאה. און די אמת'דיגע כוונה, ווער ס'געבט לקט שכחה ופאה מיט די כוונה, דעמאלט איז דאס אן אמת'דיג תיקון אין די שמים. דאס איז איין זאך וואס מ'קען טון.

משל: אברהם אבינו און מידת החסד

און דער זוהר, דער רמ"ק זאגט, רוב זוהר טוט דאס בעיקר. דער זוהר זאגט, אברהם אבינו איז א בחינה פון מידת החסד. יא, און די טייטש, אוודאי, ס'מיינט נישט נאר צו זאגן א פסיכאלאגיע פון אברהם אבינו, אזוי ווי היינטיגע מענטשן מיינען חס ושלום. ס'מיינט צו זאגן אז ס'איז דא א התלבשות פון מידת החסד.

און וויאזוי קען ער רעדן פון מידת החסד העליון, פון די מידת החסד פון כביכול למעלה? דורכדעם וואס אונז האבן די ווערטער, די משל וואס מיר האבן גערעדט. אייגנטליך האבן מיר גערעדט פריער, דא די מושגים העליונים דארפן האבן א משל.

אברהם אבינו איז אוודאי א גוטע משל, ער האט זיך טאקע געפירט מיט מידת החסד. און די וועג וויאזוי די תורה פארציילט די מעשיות איז אוודאי מדויק כדי ס'זאל זיין א גוטע משל. ס'איז א גוטע משל, דו ווילסט אריינברענגען א מענטש אין די מושגים פשוטים עליונים, מושגים קדושים, סודות ועניינים קדושים של השם, רעדסטו וועגן אברהם אבינו. קענסטו רעדן וועגן יצחק אבינו פון עקידת יצחק, פארשטייט ער די ענין, פארשטייט ער דאס.

דאס איז אבער נאך אלץ די משל

דאס איז אבער אלץ וועגן מ'רעדט נאך פון די משל, וואס די משל ברענגט אריין צו די נמשל. זאגט דער רמ"ק, אבער דארפסט וויסן אז דאס איז אלץ גאנץ א נידריגע לעוועל פון סודות התורה. אנדערע גלייבן אז סתרי תורה איז נאך אלץ מפרש כאילו ס'איז געשריבן אלס א פירוש אויף עולם הזה.

לעוועל 2: סתרי תורה - די תורה אלס אמת בפני עצמו

די גאנצע ווארט פון סתרי תורה איז אז די תורה איז נישט געקומען צו מאכן די לעבן אויף די וועלט בעסער. דאס איז די סוד פון סתרי תורה. ס'איז נישט גענוג, ס'איז געקומען דאס אויך צו טון, דאס איז די פשט. דאס איז די רמב"ם זאגט "אפילו חז"ל מזכירים קצף", דאס איז די מזכירים קצף, זייער גוט.

אבער די תורה איז אויך געקומען צו געבן א מענטש חיי עולם הבא. די תורה איז געקומען צו זאגן די אמת, אמת ה' לעולם.

כתרי תורה: די העכסטע מדרגה פון סתרי תורה

פרק ד: דער רמ"ק'ס חילוק צווישן רזין דאורייתא און כתרי תורה

די נידריגע מדרגה פון סתרי תורה

זאגט דער רמ"ק [רבי משה קורדובירן], אבער דארפסטו וויסן אז דאס איז אלץ גאנץ א נידריגע לעוועל פון סתרי תורה [סודות התורה: די געהימע טיפקייטן פון דער תורה]. פארוואס איז דאס א נידריגע לעוועל פון סתרי

צוריק צום אנהייב: די סאלושן פאר אונז

די נעקסטע מדריגה, ס'איז בכלל נישט דען. אין אנדערע ווערטער, דא קום איך צוריק צו די אנהייב, פאר וואס איז די סאלושן פאר אונז אידן, וואס איז אונזער, אויב ס'שטימט נישט אזוי גוט די משל, דאס איז די פשט, יא? ס'איז דא פלעצער וואו די משל איז גוט, ס'איז אביסל זהב מזוקק כסף [גאלד געריינעט פון זילבער], זייער גוט, ס'איז דא זהב, ס'איז דא כסף, ס'איז מער, די פנימיות [אינערליכקייט] איז בעסער פון די חיצוניות [אויסערליכקייט], אבער די חיצוניות און די פנימיות איז אויך כסף.

ווען די חיצוניות איז בכלל נישט כסף

אבער ס'איז דא פלעצער וואו די חיצוניות איז בכלל נישט קיין כסף, בלע בן בעור, מ'דארף זאגן אז ס'איז א הייליגע שטיקל תורה, אבער למעשה [אין פראקטיק], א שוואכע מעשה, ס'איז נישט קיין מזוקק כסף אויך נישט, מ'לערנט כמעט גארנישט פון די פרשה על פי פשט.

מען דארף לערנען אינגאנצן אויף אן אנדערע וועג

נאר וואס? מ'דארף עס לערנען אינגאנצן אויף אן אנדערע וועג, מ'דארף עס לערנען אז דא רעדט זיך בכלל פון דברים העומדים ברומ של עולם [זאכן וואס שטייען אין דער העכסטער שטאפל פון דער וועלט], ס'איז קאנעקטעד בדרך רמז רחוק בעלמא [דורך א ווייטע רמז בלויז] צו דעם בלע בן בעור, און צו די ווערטער וואס שטייט בלע בן בעור, באמת דארף מען ליינען די ווערטער אנדערש, אזויווי דער רמב"ן זאגט אין זיין הקדמה [אריינפיר], מ'קען ליינען די גאנצע תורה מיט אנדערע צירופים [קאמבינאציעס פון אותיות], פארשטייט מען בכלל אנדערע ווערטער.

ווען אמת מיינט זאכן וואס מען קען זען בעולם הזה

מענטשן קוקן דאס נאר אז דאס איז די שוואכסטע פשט אין די תורה, ווייל ס'איז נישט קאנעקטעד אין די פשט, יא, דאס איז ווי לאנג דו דארפט האבן אז ביי דיר אמת מיינט זאכן וואס מ'קען זען בעולם הזה, וואס דאס רעדט זיך די צירופי התורה וואס אונז קענען זען.

ווען אמת מיינט זאכן וואס מען דארף נישט זען בעולם הזה

אבער איינער וואס פארשטייט אז אמת מיינט זאכן וואס מ'דארף נישט קענען זען בעולם הזה, מ'קען זיי פארשטיין, מ'קען זיי זען, מ'קען זיי אפשר גלייבן, אבער מ'קען זיי נישט זען בעולם הזה, דעמאלטס וועסטו פארשטיין, און דעמאלטס, נאר ווען מ'הייבט אן צו לערנען אזוי תורה, הייבט מען אן צו לערנען תורה על פי אמת [תורה לויט אמת], הייסט כתר התורה [די קרוין פון דער תורה].

פרק ח: די פראקטישע אפליקאציע — פרשת נשא און חוץ לארץ

א גאנצע אנדערע לעוועל

דאס איז א גאנצע אנדערע לעוועל, און אז ס'איז דא א פרשה אזויווי נשא וואס איז שווער צו לערנען פשוט פשט, מוז מען אזוי לערנען, אדער ווען ס'שטימט נישט אזוי גוט, און זיי זענען די ראנג פלאץ, און זיי זענען חוץ לארץ [אינדרויסן פון ארץ ישראל], מוז מען אזוי לערנען.

דורך סטאק קומט מען צו העכער

און דעמאלטס קומט מען צו א העכערע מדריגה דורך דעם וואס מ'איז סטאק [געשטאפט, געהאלטן] לגבי די נידריגע מדריגות כביכול [אזוי צו זאגן], און דעמאלטס די אמת'ע נידריגע מדריגה, דאס הייסט דאס וואס שטייט בלע, ווערט א גאנצע אנדערע פשט, און דאס איז די אמת'דיגע פשט.

תורה דלעילא — די תורה העליונה

ס'ווערט זיין טייטש ווערט די פשט פון די תורה דלעילא [די תורה פון אויבן] די היא בטלה ואינה עושה פירות [וואס איז בטל און מאכט נישט קיין פירות — די העכסטע תורה וואס איז העכער פון אלע מעשים], די תורה העליונה, נישט די תורה וואס רעדט זיך פון בלע בן בעור, די תורה וואס רעדט זיך פון עולם האצילות [די וועלט פון אצילות], די תורה דארף מען איינעם צו לערנען פאר א פרייליכן שבת.

און די סודות וואס מ'זאגט וועגן דעם, די לוי, דער רמ"ק, די לוי וואס אלע היינטיגע מפרשים טרייען צו טון. פארוואס טרייען זיי דאס צו טון? ווייל זיי האבן נישט אמת'דיג קיין השגה [פארשטאנד] אין רזין דאורייתא, אדער אין כתרי תורה [די קרוינען פון דער תורה]. זיי ווילן נאר רזין דאורייתא. זאגן זיי, מוז מען פארשטיין אז דער בלעם איז סאמהאו טאקע געווען א שלעכטער מענטש, און ממילא איז ער געווען בבחינת [אין דער אספעקט פון] בלעם בן בעור פון די שבירה [שבירת הכלים: דער צעברעכונג פון די כלים] פון די גאנצע זאך.

ניין, דאס איז נישט די פוינט. די פוינט איז אז דאס קענען הערן אז די אמת וואס טייטשט תורה, וואס דאס טייטשט אמת, רעדט בכלל נישט פון קיין בלעם'ס מיט די אלע משוגעים. ס'רעדט בכלל פון די עשר ספירות החסד פון אצילות [די צען ספירות פון די וועלט פון אצילות], דאס איז אויך א ווארט וואס מ'זאגט על פי משל. ס'רעדט זיך בכלל פון די זאכן וואס האבן נישט קיין ווערטער אין אונזער שפראך. וועגן דעם רעדט עס, וועגן די דברים אמתיים [אמת'דיגע זאכן], וועגן דברים עליונים [העכערע זאכן], די דברים שלפני השם [די זאכן וואס זענען פאר השם], וועגן דעם רעדט זיך עס.

פרק ו: די אמת'דיגע באדייט פון כתרי תורה

די רמזים קלושים

און אפילו אויב ס'זעט דיר אויס אז ס'שטייט עפעס א זאך וואס האט א התמשכות בעולם הזה [א פארבינדונג מיט דער מטריאלער וועלט], ס'איז ממש א רמז קלוש [א שוואכער רמז]. אין אנדערע ווערטער, פארקערט וואס אונז וואלטן געמיינט. אונז וואלטן געמיינט, אויב ווען דער זוהר זאגט א גוטע פשט אין א פרשה פון עקידת יצחק [די בינדונג פון יצחק], וואס איז די טיפקייט פון עקידת יצחק? כך וכך, על פי קבלה [לויט קבלה], איז מענטשן העפי, אה, א גוטע מסביר אין עקידת יצחק.

אויב ווען דער זוהר זאגט אז בלעם בן בעור מיינט עס, די רמזים זענען זייער שוואך, די רמזים זענען ממש רמזים קלושים, עס איז שוואך אין מיין אז אפילו וועסטו לערנען אריז"ל [רבי יצחק לוריא זכרוננו לברכה, דער אריז"ל], שיינע דרושים [תורה-פירושים] וועגן דעם. די רמזים זענען ממש אזוי, כתרי תורה.

דער משל פון די שערות

וואס הייסט כתרי תורה? אויף רבי עקיבא, קוצים שקשורים לאותיות [די שפיצן וואס זענען געבונדן צו די אותיות], אדער קוצים, שטייט קווצותיו [זיינע האר], דאס איז בבחינת די שערות של התורה [די האר פון דער תורה], יא? אין אנדערע ווערטער, ס'רעדט פון א מענטש און זיין באדי און זיין פנים [פנים], און אזוי ווייטער רעדט מען פון זיין האר. וואס איז די האר? ס'זאגט עפעס. יא, ווער ס'פארשטייט, און ס'זאגט נישט. אבער ס'איז... מען רעדט בכלל נישט פון די מענטש ענימאר.

רזין דחכמתא

מען רעדט יעצט פון די סחרי תורה, אלערליי די אמת, פון די סחרי מציאות [די געהיימענישן פון דער עקזיסטענץ] קען מען אמת'דיג זאגן. אין אנדערע פלעצער רופט עס דער זוהר רזין דחכמתא [די געהיימענישן פון חכמה], נישט סחרי תורה, נאר רזין דחכמתא. ווען ער זאגט דא סחרי תורה, מיינט ער צוריק די זעלבע זאך וואס אין אנדערע פלעצער רופט ער רזין דחכמתא, אין תיקוני זוהר [תיקונים: א טייל פון דעם זוהר] שטייט אזא לשון, באפעלן סחרי תורה און רזין דחכמתא.

אדער אפשר וועגן דעם זאגט ער דא כתרי תורה, ס'איז אויך געזאגט די כתרים [קרוינען] וואס זענען למעלה התורה [העכער ווי די תורה]. ס'איז קאנעקטעד מיט תורה, ווייל אין אנדערע ווערטער, אין הימל, ווען מ'זאגט אין הימל "ויבא אל אדום בלעם בן בעור", טראכט מען בכלל נישט אז ס'איז דא א פשט, ס'איז בכלל נישט דא קיין פשט אז ס'איז געווען א מענטש בלעם. ס'מיינט לכתחילה יענץ, און דאס איז די פשט וואס דער זוהר וויל אונז אויסלערנען, די מדרגה פון די אדרא.

פרק ז: די נעקסטע מדרגה — תורה דלעילא

- סיכום:** דער רמ"ק לערנט אונז אז עס איז דא דריי מדרגות אין לערנען תורה:
- רזין דאורייתא** — די סודות וואס ליגן אין דער תורה, ווי מען פארשטייט אברהם אבינו אויף דער העכסטער וועג, אבער עס בלייבט נאך אלץ א פירוש אויף דעם פשט
 - סתרי תורה / כתרי תורה** — די אמת'דיגע געהיימענישן, וואס רעדן זיך בכלל נישט פון די פשוט'ע פארשטאנד, נאר פון דברים העומדים ברומו של עולם
 - תורה דלעילא** — די העכסטע תורה, וואס רעדט זיך פון עולם האצילות און איז העכער פון אלע מעשים
- דאס איז די לעקציע וואס מיר דארפן נעמען פון דעם וואס מיר זענען אין חוץ לארץ און לערנען א פרשה וואס איז שווער צו פארשטיין אויף פשט — עס איז א סימן אז מיר דארפן לערנען די תורה אויף דער העכסטער מדרגה.